

AR BIBL SANTEL

AVIEL

SANT MARK

TROIDIGEZH gant M.KLERG

NOTERNOU gant M.G.

1958

083485

AR Bibl Santel

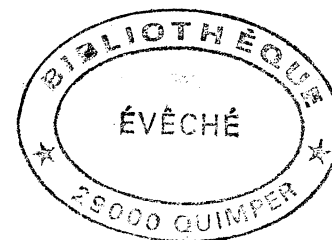
AVIEL

SANT MARK

FB
880.
531
68
BIB

Diocèse de
Quimper & Léon
Évêché de Quimper & Léon

Document numérisé en 2016

TROIDIGZH gant M. KLERG
NOTERNOÙ gant M. G.

1958

A V I E L S A N T M A R K

+++++

DIGORADUR

An oberour

Komzet e vez meur a wech en Oberoù an Ebestel eus ur c'hristen eus Jeruzalem anvet pe Yann (Ober. 13, 5, 13) pe Yann lezanvet Mark (Ober. 12, 12, 25; 15, 37) pe Mark hepken (Ober. 15, 39). Un dra gustum awalc'h a oa d'ar c'houlz-se evit ar Yuzevion kaout daou ano, unan eus ar vro, un all amprestet digant ar C'hresianed-Romaned. An den-se, a gomz anezhañ Oberoù an Ebestel, eo hon avielour, Yann e ano hebreek, ha Mark e ano gresianek.

Hervez an Oberoù e oa kerent Yann Mark e-touez ar re bennañ eus Iliz kentañ Jeruzalem. Ha sant Pêr a seblant bezañ bet ganto darempredoù dibar: pa voe dibrizoniet an abostol eus etre daouarn Herodez Agripa, e welomp anezhañ o vont war-eeun "da di Varia, mamm Yann lesanvet Mark, e oa ennañ ur bodad stank a dud o pediñ" (Ober. 12, 12).

N'eo ket koulskoude da Bêr e voe Mark da gentañ skoazeller e labour an abostolerezh. Barnaba, unan eus misionerion bennañ an Iliz kentañ, a oa kenderv dezhañ (Kol. 4, 10). Eñ eo an hini a gasas anezhañ gentañ

IMPRIMATUR

Sant Brieg, 14 a viz gwengolo 1956
Erwan Brochen, vikel vras.

Pep gwir miret strizh
gant Maodez Glanndour.
1958.

pá'z adkemeraz gant sant Paol hent Antiokeia (Ober. 12 25) . Mark a yeas neuze da heul an daou visioner en o beaj vras kentañ. Met evit un abeg chomet kuzh ouzhimp, Mark a zilez anezho e Pergen Pamfilia . Chifet e voe Paol gant an distro-se, ha ne fellas ket dezhañ diwezhatoc'h (war-dro ar bloaz 50) adkemer Mark gantañ evel ma c'houlenne Barnaba . Diaezamant zoken a savas en abeg da se etre Paol ha Barnaba ; rak hemañ evit chom stag ouzh e genderv, a guitaas Paol ivez (Ober. 15, 36-40)

Met ne badas ket an dizemglev etre Paol ha Mark . P'emañ Paol e Roma war-dro 60-61, chadennet evit ar wech kentañ o c'hortoz barnedigezh Kaesar, en deus endro dezhañ Mark a-gevret gant Demaz, Lukaz, Epafraz ha reoù all (Filemon 25; Kol. 4, 10-11). Diwezhatoc'h, ereet evit an eil gwech, Paol en devije c'hoant da gaoout en e gichen Mark a zo neuze er Sav-heol . Skrivañ a ra Paol d'e ziskibl Timozeos : " Kemer Mark ha degas anezhañ ganit , rak a-bouez eo evit ar ministrerezh" (2 Tim. 4, 9-12).

Met darempredoù karantekoc'h c'hoazh en deus bet Mark gant Pêr . Hemañ o skrivañ e lizher kentañ a lavar "Va mab"diwar e benn (1 Pêr 5, 13). D'ar c'houlz-se emañ e Roma, Babulon, eme al lizher; ha tost eo an heskinerezh a gaso an abostol kozh d'ar verzherenti. Mark a zo gantañ eta. Hag an ampoent-se eo an hini ma c'hell Mark bezañ skrivet e aviel , war c'houlenn kristenion Roma a felle dezho kaout un diverrañ eus kentelioù

sant Pêr . Sed ar pezh a lavar da vihanañ Klemens Aleksandria . Met da grediñ sant Irenaios, eskob Lyon , ne vefe nemet goude maro sant Pêr (c'hoarvezet e 64) en devije sant Mark laket dre skid prezegerezh an Abostol . Savet e vije bet neuze hon aviel etre ar bloaz 64 ha dismantr Jeruzalem e 70.

An oberenn

Frazennoù sant Mark a zo berr, ha skort awalc'h e stumm-skrivañ . Koulskoude , leun maz eo a notadurioù resis, e ro dimp e aviel ur skeudenn bev-kenañ eus an dud hag eus an darvoudoù . Santout a reer ennañ testeni Pêr kustum da deurel pled ouzh munudoù ar vuhez , kounadurioù ar pesketaer a ouie dre vicher sellout adost ouzh liw ar mor, eur an deiz, roud an avel . Dont a ra ar Salver e komzoù an abostol da vezañ gwirion ha tost.

Evit gwir, kentoc'h eget un istor eus buhez Jezuz gant un urzh resis ha spis roet d'an darvoudoù , eo ur skeudenn eus dremm Jezuz evel Salver ar bed hon eus da glask amañ, hervez temoù bras ar prezegerezh abostolek. Ya, ar Jezuz-se a Nazared a oa e gwirionez ar Mesiaz leuniet gant Doue eus ar Spered Santel . Ha goude bezañ bet badezet gant Yann, ez eo en em ziskouezet gant nerzh evel Mab Doue. O vont hag o tont dre C'halilea ha Judea en deus kelennet gant mestroniezh madelezh an Tad hag ar sentidigezh dleet dezhañ . Pareañ an dud en

o c'horf hag en o ene, argas kuit an diaouled, diskar tiranterezh Satan, hag erfin trec'hin war ar pec'hed hag ar maro e-unan gant e Basion hag e zasorc'hidigezh.

Evelse war-lerc'h un doare digoradur gant prezege rezh Yann Vadezour, badeziant Jezuz hag an temptadur er gouelec'h (1, 1-13), ez eo taolenn ar ministrerezh e C'halilea (1, 14 - 7, 23) gant estlamm ha birvilh ar bobl da gentañ, met ivez enebiezh ar Farizianed o sevel hag o kreskiñ muioc'h mui. Goude-se, beajoù hor Salver e broioù Tir ha Sidon, e bro an Dek-Keoded, endro da Gesareia Filip (7, 24-9, 50), Jezuz o klask diflipañ diouzh enklaskoù e enebourion evit kenderc'hel sioulloc'h gant kelennadurezh e ziskibion. Erfin (10, 32 - 16, 8) Jezuz o sevel evit ar wech diwezhañ a-dreuz d'ar vro en tu-hont d'ar Yordan ha dre Yeriko, etrezek Jeruzalem, evit e Basion hag e c'hloar didermen.

AN AVIEL HERVEZ SANT MARK
+++++

PREZEGEREZH YANN VADEZOUR

(Mzh 3, 1-12 ; Lk 3, 3-18; Yn 1, 19-30)

1. 1 Deroù Aviel ha keloù mat Jezuz Krist, Mab Doue.

2 Skrivet eo e levr Isahia, an diouganer : " Sed e kasan va c'hannad dirazout da aozañ dit an hent.

3 Ur vouezh o youc'hal er gouelec'h : Kempennit hent an Aotrou. Eeunit e wenodennoù". 4 Hervez an diougan se ec'h en em ziskouezas Yann-Vadezour er gouelec'h, o vadeziñ hag o prezeg ur vadeziant a geuzidigezh evit distaol ar pec'hedoù. 5 Hag e teue davetañ holl vro Judea hag holl Jeruzalemiz; badezet e vezent gantañ er ster Yordan en ur anzav o fec'hedoù. 6 Gwisket e oa Yann gant blev kanval, ha gant ur gouriz-lêr en-dro d'e zargreiz, hag e tebre kilheien-raden ha melguez. 7 Evel-henn e prezege : " Bez' ez eus unan o tonet war va lerc'h hag a zo kreñvoc'h egedon; ha ned on ket del lezek da stouiñ da zieren korreenn e votoù. 8 Me am eus ho padezet gant dour, eñ avat ho padezo er Spered Glan".

BADEZIANTEZ JEZUZ GANT YANN

(Mzh 3, 13-17; Lk 3, 21-22; Yn 1, 21-34)

9 En deizioù-se e teuas Jezuz eus Nazared e Galilea, ha badezet e voe er Yordan gant Yann ; 10 ha dres , evel ma save eus an dour, e welas Yann an neñv o tige-riñ, hag ar Spered e doare ur goulm o tiskenn warnañ , 11 hag ur vouezh a zeuas eus an neñv : "Te eo va Mab muiañ-karet ; ennout em eus lakaet va levenez ".

JEZUZ ER GOUELEC'H

(Mzh 4, 1-11; Lk 4, 1-13)

12 Diouzhtu goude, ar Spéred hen kasas d'ar gouelec'h . 13 Tremen a reas er gouelec'h daou-ugent devezh, temptet gant Satan ; eno edo gant al loened gouez, hag an Aelez a rae war e dro.

DEROU PREZEGEREZH JEZUZ

(Mzh 4, 12-17 ; Lk 4, 14-15)

14 Met goude ma oa bet lakaet Yann er prizon, e teuas Jezuz e Galilea oc'h embann keloù mat Aviel Doue. 15 Lavarout a rae : " Kaset eo da benn an amzerioù, a-ze 'mañ Rouantelezh Doue . Ho pezet keuz ha kredit en Aviel ".

GALVIDIGEZH AR PEVAR DISKIBL KENTAN

16 Evel ma hede mor Galilea, e welas Simon hag Andreu, breur Simon o teurel o roued er mor, rak pesketaerion e oant. 17 Jezuz a lavaras dezho : "Deuit d'am heul, hag e rin ac'hanoc'h pesketaerion-dud ".

18 Hag i raktal o lezel o rouedoù hag o vont d'e heul . 19 Aet un tammig larkoc'h e welas Jakez, Mab Zebedea, ha Yann e vreur, hag i ivez en ur vag o tresañ o rouedoù . 20 Kerkent e c'halvas anezho ; hag i o lezel o zad Zebedea er vag gant an devezhourion, a yeas war e lerc'h.

JEZUZ O PREZEG E SINAGOGENN KAFARNAOUM

(Mzh 7, 28-29; Lk 4, 31-37)

21 Mont a rejont da Kafarnaoum ; hag eno, kerkent ha maz erruas ar sabad ez eas d'ar sinagogenn hag e stagas da gelenn . 22 Souezhet-bras e oa an dud gant e gelennadurezh , rak o c'helenn a rae evel unan o kaout beli, ha neket evel ar Skribed.

PARE UN DEN DIAOULET

23 Bez'e oa end-eeun en o sinagogenn un den dalc'het gant ur spered hudur . En em lakaat a reas da youc'hal : 24 " Petra a glaskez-te ouzhimp-ni, Jezuz a Nazared ? Daoust hag-en out deuet d'hon distrujañ ? Gouzout a ouzon piv ez out-te : ar Sant a Zoue " . 25 Met Jezuz a c'hourdrouzas : " Tav !Kae ermaez eus an den-se". 26 Ar spered hudur a wallhejas an den, hag en ur leuskel ur griadenn vras ez eas ermaez anezhañ. 27 Sebezet e chomas kement hini a oa eno, m'en em c'houlennent kenetrezo : " Petra eo an dra-mañ ? Ur gelennadurezh nevez roet gant beli ? D'ar speredoù hudur zo-

ken e c'hourc'hemenn hag e sentont outañ ! " 28. Hag ar vrud anezhañ a redas kerkent e pep lec'h, dre an holl vro tro-war-dro da C'halilea.

JEZUZ A BARE MARI-GAER SIMON

(Mzh 8, 14-17; Lk 4, 38-41)

29. Kerkent ma oa deuet ermaez eus ar sinagogenn, ez ejont da di Simon hag Andrev ; Jakez ha Yann a oa ganto . 30. Mamm-gaer Simon a oa en he gwele gant an derzhienn ; raktal e komzjont da Jezuz diwar he fenn . 31 Tostaat a reas, kregiñ en he dorn hag he lakaat da sevel ; mont a reas an derzhienn diouti , hag hi neuze en em lakaas d'o servijañ.

JEZUZ A BARE KLANVOURION ALL E-LEIZH

32 Pa voe deuet an abardaez-noz hag aet an heol da guzh, e voe degaset dezhañ an holl glañvourion hag ar re a oa dalc'het gant drouksperedoù. 33. Kêr a-bezh a oa bodet dirak an nor. 34 Gwellaat a eure klañvou - rion e-leizh taget gant kleavedoù a bep seurt ; argas a eure ivez kalz a zrouksperedoù ; hogen ne leze ket an drouksperedoù da gomz, dre ma ouient piw e oa.

JEZUZ O PEDIN

(Lk 4, 42-44)

33. An diaouled, speredekoc'h eget an dud, o deus gwelet buan e oa Jezuz ar Mesiaz prometet gant Doue.

35. Antronoz vintin, pa oa gwall-deñval anezhi c'hozh, e savas hag ez eas er-maez, hag e pellaas war-du ul lec'h distro ; hag eno ec'h en em lakaas da bediñ . 36. Simon hag ar re oa gantañ, a yeas d'e glask ; 37 ha p'e ravjont, e lavarjont dezhañ : " Emañ an holl ouzh da glask". 38 Hag eñ da lavarout dezho : "Deomp da lec'h all, d'ar bourc'hioù nesañ, ma prezegin enno ivez , rak evit-se ez on aet er-maez". 39. Mont a reas eta, ha dre paz ae, e prezege en o sinagoù a-dreuz holl C'halilea, hag e kase an drouksperedoù kuit.

PAREIDIGEZH UN DEN LOVR

(Mzh 8, 2-4; Lk 5, 12-16)

40 Dont a reas un den lovr d'e gaout o c'houleonn skoazell digantañ . Stouiñ a reas d'an daoulin dirazañ hag e lavaras dezhañ : "Mar fell dit e c'hellez va glanaat ". 41 Ha Jezuz o kemerout truez outañ a astennas e zorn, a stokas outañ : " Fellout a ra din, emezañ, bez glanaet ! " 42 Raktal ez eas al lorgnez dioutañ hag e voe glanaet . 43 Met Jezuz neuze oc'h ober gourdrouzoù dezhañ , hen kasas kuit war an taol : " 44 Arabat, emañ, rannañ ger eus se da zen ebet ! Kae war raok, en em ziskouez d'ar beleg ha kinnig evit da c'hlanidigezh ar pezh en deus gourc'hemennet

38. " Aet er-maez ", daou ster a zo gant ar ger : aet ermaez eus Kafarnaoum, aet ermaez eus klod Doue evit prezeg d'an dud. Sell. ouzh Luk 4, 43.

Moizez, ma vo dezho da desteni". 45 Hemañ avat, a-boan ma oa aet kuit, a stagas, muiañ ma c'helle, da embann ha vrudañ ar c'heloù a bep tu, en doare ma n'helle mui Jezuz antren a-wel d'an holl en ur gêr bennak. Er-maez diouto e chome, e lec'hioù distro, hag eno e teued d'gaout a bep tu.

PAREIDIGEZH AN DEN SEIZET E KAFARNAOUM

(Mzh 9, 1-8; Lk 5, 17-26)

2. 1 Un deiz bennak da c'houde, e tistroas Jezuz da Garfarnaoum, hag e redas ar vrud edo er gêr. 2. Neuze ec'h en em zastumas kement a dud ma ne oa mui tamm lec'h ebet, zoken e-tal an nor. Hag e prezege dezho ar Gomz. 3. Setu m'en em gavas tud a zegase dezhañ un den seizet, douget gant pevar den. 4. Dre na c'hellent ket hen degas tost dezhañ gant an engroez, e tizolojont an doenn a-us d'al lec'h m'edo Jezuz, ha goude bezañ graet un toull, e tiskennjont ar gwele m'edo gourvezet warnañ an den seizet. 5. O welout o feiz e lavaras Jezuz d'an den seizet: "Va Mab, distaolet eo dit da bec'hedoù". 6. Met bez' e oa eno en o c'hoazez hinien nou eus ar Skribed a soñje en o c'halonoù: 7. "Perake komz hennezh evel-se? O lavarout komzoù disakr emañ."

2. 1. Adalek amañ e krog sant Mark da ziskouez enebiezh ar Farizianed ouzh ar C'hrist, daoust d'ar burzhudoù a-rae evit prouiñ dezho e c'halloud-Doue.

2. Komz Doue, an Aviel.

piw a c'ell disteurel ar pec'hedoù nemet Doue hepmui - ten? " 8 Jezuz a ouezas raktal dre e spered e soñjent evel-se enno o-unan; hag eñ da lavarout dezho: "Petrak emañ ar seurt soñjoù en ho kalonoù? 9. Petra eo an aesañ? Pe lavarout d'an den seizet: Distaolet eo dit da bec'hedoù; pe lavarout: Sav, kemer da wele ha kerzh? 10. Ac'hanta abalamour deoc'h da c'houzout en deus Mab an den galloud da lemel ar pec'hedoù war an douar... 11. Me a lavar dit, emezañ d'an den seizet, sav, kemer da wele ha kae d'ar gêr". 12. Hag eñ da sevel ha da dapout e wele kerkent, ha da vont er-maez dirak daoulagad an holl, en doare ma oant holl souezhet-bras ha ma veulent Doue o lavarout: "Biskoazh n'hon eus gwelet kement-all!"

JEZUZ O KELENN WAR RIBL AR MOR. GALVIDIGEZH LEVI

(Mzh 9, 9-13; Lk 5, 27-32)

13. Mont a reas Jezuz adarre da ribl ar mor. An holl bobl a zerede d'e gaout hag eñ o c'helenne. 14. En ur dremen e welas Levi, mab Alfe, azezet e ti ar gwarioù, hag e lavaras dezhañ: "Deus d'am heul". Sevel a reas ha mont d'e heul.

15. Evel m'edo Jezuz ouzh taol e ti hemañ, kalz a publikaned hag a bec'herion en em lakaas ouzh taol gantañ ha gant e ziskibion; rak kalz anezho a yae d'e heul. 16. Hag ar Skribed eus kottezenn ar Farizianed o welout anezhañ o tebriñ e kumpagnunezh ar bec'herion har ar publikaned, a lavaras d'e ziskibion: "Petra! A-gevret

gant publikaned ha pec'herion emañ o tebriñ hag oc'h evañ ? "17. Met Jezuz hag en devoa klevet, a lavaras dezho : " N'eo ket ar re yac'h o deus ezhomm eus ar medisn, met ar re glañv . N'on ket deuet da c'hervel an dud reizh, met ar bec'herion".

AR GOULENN DIWAR-BENN AR YUN

(Lzh 2, 14-17; Lk 5, 35-39)

18 Setu ma oa diskibion Yann hag ar Farizianed o terc'hel gant ur yun . Dont a reas tud da c'houlenn ouzh Jezuz : " Perak emañ diskibion Yann ha diskibion ar Farizianed o yuniñ tra ma chom da ziskibion-te hep yuniñ ? " 19 Hag e respontas Jezuz dezho : "Hag-eñ e c'hell mignoned an den nevez yuniñ e-keit m'emañ an den nevez ganto ? Endra m'o deus an den nevez ganto, n'hellont ket yuniñ . 20 . Dont a ray deizioù ma vo la-met an den nevez diganto, ha neuze e yunint en deiz-se.

21. "N'eus den ebet o wriat ur peñsel-mezher nevez ouzh dilhad kozh, pe neuze ar stagadenn nevez a zi-framm un tamm eus an danvez kozh, ha gwashoc'h roga-

18. N'eus ket anv amañ eus ur yun gourc'hemennet gant al Lezenn, met eus ur yun a zevosion . Dindan teir hañ-valadenn e respont Jezuz . Perak ne yun ket diskibion Jezuz evel reoù Yann ? Dre m'eo deut ar Pried gortozet gant Yann e-unan, ha n'eus ket d'ober gant ar glac'har tra n'emañ aze. Perak ne yunont ket evel ar Farizianed? Ober evel ar Farizianed a vefe en em stagañ ouzh traou kozh; an aviel a zo tra nevez a grenn, hag evit degemer aezhañ e ranker en em nevesaat a-bezh.

denn e vez . 22. Na den kennebeut all ne laka gwin nevez e sec'hier-lêr kozh; anez da se, ar gwin a ra d'ar sec'hier tarzhañ hag ez a da goll ar gwin hag ar se - c'hier . Hogen da win nevez, sec'hier-lêr nevez !"

AR PENNOU-ED KUTUILHET UN DEIZ-SABAD

(Lzh 12, 1-8; Lk 6, 1-5)

23. C'hoarvezout a reas m'edo Jezuz un deiz-sabad o tremen dre barkadoù-ed; hag e ziskibion en ur vont gant o hent, en em lakaas da ziframmañ pennoù-ed. 24. Ma lavaras ar Farizianed dezhañ : "Sell! Perak e reont un deiz-sabad ar pezh n'eo ket aotreet ? " 25. Met Jezuz a respontas dezho : " Ha biskoazh n'hoc'h eus lennet petra a reas David pa voe en ezhomm ha naon dezhañ, eñ hag ar re a oa gantañ? 26. Mont a reas e ti Doue, en amzer Abiazar ar beleg meur, hag e tebras baraennoù ar c'hinnig, daoust n'eo aotreet da zen ebet o debriñ nemet d'ar veleion hepken ; hag e roas ivez diouto d'ar re a oa gantañ ". 27 Neuze e lavaras Jezuz dezho : " Ar sabad a zo bet graet evit an den, ha n'eo ket an den evit ar sabad. 28. En abeg da se eo Mab an den mestr hag aotrou zoken war ar sabad ".

26. 1 Samouel 21, 7; Leviegezh 24, 5-9.

27. Ar Farizianed o strishaat gourc'hemennoù al Lezenn, ne sellent ket ouzh mad an dud. Jezuz avat, o vezañ deuet evit silvidigezh Mab-den, a varn pep tra diouzh mad an den, zoken lezenn ar Sabad.

JEZUZ A BARE UN DEN DISEC'HET E ZORN

(Mzh 12, 9-14; Lk 6, 6-11)

3 . 1 Un drovezh all ez eas Jezuz er sinagogenn hag eno e oa un den hag a oa disec'het e zorn . 2 Evezh a daole ar Farizianed outañ da welout ha da zoiz ar sabad e parefe an den, dezho da gaout digarez d'e damall . 3 Lavarout a reas d'an den disec'het e zorn : " Sav ha deus amañ er c'hreiz ! " 4 Ha neuze e lavaras d'ar re all : " Hag aotre a zo, deiz ar sabad d'ober vad pe d'ober droug ? Da saveteiñ e vuhez d'unan bennak pe d'e lazhañ ? " Int avat a dave . 5 . O tremen neuze warno selloù konnaret, glac'haret gant kaleter o c'halonoù , e lavaras d'an den : " Astenn da zorn ! " Astenn a reas e zorn ha yac'h e teuas dezhañ . 6 Neuze ez eas ar Farizianed er-maez, hag hep koll anzer e savjont kuzul gant an Herodezidi a-onep Jezuz diwar-benn an doare d'e lakaat da vervel .

GANT AN ENGROEZIOU TUD WAR RIBL AL LENN

(Mzh 12, 15-21; Lk 6, 12-19)

7 . Met Jezuz en em dennas gant e ziskibion war-du ar mor . Ur bobl vras a dud deuet a C'halilea a heulias anezhañ . Eus Judea ivez, 8 hag eus Jeruzalem , hag eus Idumea, hag eus an tu all d'ar Yordan, hag eus tro war-droioù Tir ha Sidon, un engroez bras a dud, klevet

6 . An Herodezidi a oa kostezenn an dud a-du gant ar roue Herodez : politikerion e oant, enebourion d'ar Farizianed evit ar peurrest .

ganto kement a rae, a zeuas betek ennañ . 9 Goulenn a reas digant e ziskibion derc'hel prest ur vag dezhañ, en abeg d'an engroez, gant aon na vije gwasket ganto . 10 Rak tud e-leizh en devoa gwellaet, en doare m'en em daole warnañ da stekiñ outañ kement hini a oa gant un droug bennak . 11 Ar speredoù hudur, ouzh e welout, a stoue dirazañ hag a youc'he : " Te eo Mab Doue ! " 12 O gourdrouz a rae rust evit n'hen diskuilhjent ket

DIBAB AN DAOUZEEK ABOSTOL

(Mzh 10, 1-4; Lk 6, 12-16)

13 Pignat a reas neuze war ar menez, hag e c'halvas davetañ ar re a felle dezhañ, hag e teujont d'e gaout . 14 Ha diazezañ a reas daouzek evit bezañ gantañ hag evit o c'has da brezeg, 15 gant ar galloud da argas an drouksperedoù . 16 Diazezañ a reas eta an Daouzek : Simon, ma roas dezhañ an anv a Bêr, 17 Jakez , mab Zebedeia , ha Yann, breur Jakez , ma roas dezho an anv a Voanergez, da lavarout eo mibion ar c'hurun, 18 Andreu, Filip, Bartolome, Mazhev, Tomaz, mab Alfe, Jakez, Tadde, Simon ar Gredek, 19 ha Judaz Iskariot, an hini hen gwerzhas .

16 . Ano Pêr, Kefa en arameeg, a dalv kement ha Maen pe Roc'h .

18 . Tadde, anvet ivez Lebbe gant hiniennoù eus an dornskridoù, a zo an hini anvet c'hoazh Youda, mab Jakez , gant Luk. 6, 16 ha gant an Obéroù 1, 13 . Ar Youda all Judas Iskariot, a zo anvet, war a seblant, diouzh Kerioth, kêr eus Bro Youda ; Iskariot a dalvezfe Paotr Kerioth .

TUD KAR JEZUZ

20. Dont a eure d'un ti, hag an engroez en em vo
das adarre, en doare ma a'hellent ket zoken debriñ
bouded . 21 Pa glevas tud e gerentiezh ar c'heloù-se,
teujont evit kregiñ ennañ, rak lavarout a raent : " Ae
eo e skiant vat digantañ ".

JEZUZ TAMALLET D'OBER E LABOUR DRE NERZH BEELZEBoul
(Mzh 12, 24-32 ; Lk 11 , 15-23; 12, 10)

22. Ar Skribed hag a oa diskennet eus Jeruzalem
lavare : "Beelzeboul a zo ennañ, ha dre vestr bras an
drouksperedoù eo ec'h argas an drouksperedoù !"
23 Goude bezañ o galvet e lavaras dezho dre barabolen-
noù : " Penaos e c'hell Satan kas Satan kuit ? 24 Mar
bez ur rouantelezh rannet a-enep dezhi hec'h-unan, ne
c'ell ket ar rouantelezh-se padout ; 25 ha mar bez
rannet un ti a-enep dezhañ e-unan, ne c'hell ket an ti-
se chom en e sav . 26 Neuze mar deo savet Satan a-enep
dezhañ e-unan, ha mar deo en em rannet, n'eo ken evit
padout ; echu eo gantañ . 27 Ne c'hell nikun mont e-
barzh ti un den kreñv ha skrapañ e vadoù digantañ ne-
met en defe da gantañ ereet an den kreñv-se ; neuze e
c'hell preizhañ e di . 28. E gwirionez, me lavar deoc'h,
distaolet e vo pep tra da vibion an dud, ar pec'hedoù

22. Beelzeboul, Doue an teil, pe c'hoazh Beelzeboub, Doue
ar c'helion, anioù implijet gant ar Yuzevion dre c'hoazh
perezhañ ha luerezh, evit lavarout an Diaoul.

hag ar c' homzoù disakr bet lavaret ganto, 29 hogen
piw bennak en devezo gwallgomzet enep ar Spered Glan,
ennezh ne gavo distaol ebet biken : kablus ez eo eus
ur pec'hed peurbadus ". 30. Rak lavarout a raent : " Ur
spered hudur a zo ennañ ".

TIEGEZH GWIRION JEZUZ

(Mzh 12, 46-50; Lk 8, 19-21)

31. Degouezhout a reas e vamm hag e vreudeur ; er-
maez e chomjont hag e rejont gervel anezhañ. 32 E-leizh
a dud a oa en o c'hoazez en-dro dezhañ, pa zeujod da
lavarout dezhañ : " Sed emañ da vamm ha da vreudeur er-
maez o klask ac'hanout " . 33 Hag eñ da respont dezho
: " Piw eo va mamm, ha piw eo va breudeur ? " 34 Hag o
teurel ur sell-tro ouzh ar re a oa azezet war gelc'h
en-dro dezhañ e lavaras : " Setu va mamm ha va breudeur
! An neb a ra bolontez Doue a zo breur din-me, ha c'hoar
ha mamm ".

29. Pec'hiñ a-enep ar Spered Santel eo serriñ a-zevri-
kaer e zaoulagad ouzh ar wirionez, evel ma ra bremañ
ar Farizianed. Ha peogwir ne fell ket dezho digeriñ o
c'halon d'ar sklerijenn, n'hellint ket bezañ pardonet.
Ar pec'hedoù all avat, graet dre sempladurezh, a c'hell-
ler distreiñ diouto ha kaout ar pardon anezho.

31. Ar re a zo anvet amañ breudeur Jezuz, a zo e dud
kar a zo bet komzet diwar o fenn er gwerzad 21. E vamm
a zo ganto ha n'eo ket lavaret e soñjfe evelto. Deuet
eo kentoc'h moarvat gant an damant da zerc'hel penn un
tammig ouzh ar gerentiezh-se diskredik ha konnaret.

KELENNADUREZH JEZUZ DRE BARABOLENNOU

4. 1 A-nevez e krogas da gelenn war ribl ar mor. En em vodañ a reas war e dro un engroez stank a dud, en doare ma pignas en ur vag ha maz azezas enni war ar mor, tra ma chome an holl dud war an douar a-hed an dour. 2. Hag e teske dezho kalz a draoù dre barabolennoù, hag e lavare dezho en e gelennadurezh :

HANVALADENN AN HADER

(Mzh 13, 1-15; Lk 8, 4-10)

3. " Klevit ! Sed ez eas an hader er-maez da hadañ. 4. Tra ma hade e kouezhas lod eus an had war an hent ; dont a reas al laboused a zebras anezho. 5. Darn all a gouezhas war un dachenn veinok lec'h n'o devoa ket kalz a zouar ; raktal e tiwanjont, dre oa bas an douar ; 6. met pa savas an heol e voent losket, hag o vezañ n'o devoa ket a wrizioù e tiseo'hjont. 7. Darn all a gouezhas e-touez an drein ; hag an drein a savas hag o mougas, ha ne rojont ket a frouezh. 8. Darn all avat a gouezhas en douar mat ; sevel a rejont ha kreskiñ ha teurel frouezh, unan o reiñ tregont, egile tri-ugent, hag egile all kant evit unan ! " 9. Hag e lavare : " An neb en deus diwskouarn da glevout, klevet ! " 10. P'en em gavas e-unan, e krogas ar re a oa war o dro, a-gevret gant an Daouzek, d'ober goulennou outañ diwar-benn ar parabolennoù. 11. Lavarout a reas dezho : " Deoc'h-c'hwil e vez roet an anaoudegezh eus traou kuzh

ouantelezh Doue, met d'ar re a zo er-maez e vez gwis-
ket pep tra dezho e parabolennoù, 12. evit ma sellint
ervat ha na welint ket, ma klevint ervat ha na gom-
prenint ket, betegout na zistrofent ouzh Doue ha na ve-
fent pardonet ".

PARABOLENN AN HADER DISPLEGET

(Mzh 13, 18-23; Lk 8, 11-15)

13. Hag e lavaras dezho : " Ne gomprenit ket ar ba-
rabolenenn-se ? Penaos neuze e komprenot an holl barabo-
lennoù ? 14. Ar-pezh a had an hader eo ar Gompz. 15. Ar
re a zo a-hed an hent lec'h ma hader ar Gompz, ar re-se,
a vec'h m'o deus he c'hlevet, e teu raktal Satan hag e
lam kuit ar Gompz bet hadet en o c'hreiz. 16. En heve-
lep doare, ar re a zegemer an had war an dachenn vei-
nok eo ar re a zegemer ar Gompz gant levez, kerkent
ha klevet ; 17. hogen n'eus ket a wrizioù enno ; ur pen-
nadig ne harpont ken ; ha pa zeu un drubuilh pe ur gwall-
gaserezh bennak abalamour d'ar Gompz, e kouezhont rak-
tal. 18. Re all a zegemer an had e-touez an drein, ar
re-se eo ar re o deus klevet ar Gompz, 19. hogen prede-
rioù ar bed, touellerezh ar binvidigezh hag ar gwall-
c'hoantegezhioù all en em sil en o c'hreiz hag a voug
ar Gompz ha difrouezh e chom. 20. Hag ar re a zegemer
an had en douar mat eo ar re a glev ar Gompz hag en em
zigor dezhi, ha frouezh a daolont unan tregont, un
12. Jezuz a gemer amañ komzoù Isahia 6, 9-10, da zis-
plegañ e vo ar parabolennoù skerijenn evit ar re o
deus dija digoret o c'halonoù d'e gelennadurezh, hogen
teñvalijenn evit ar re o deus serret o spered outi. 21

all tri-ugent, un all kant evit unan ".

PARABOLENN AR GLEUZEUR HAG AR MUZUL

(Lk 8, 16-18)

21. Lavarout a reas c'hoazh dezho : " Daoust hag-eñ e tegaser ar gleuzeur evit he lakaat dindan ar boezell pe dindan ar gwele ? Daoust ha n'eo ket evit he lakaat war an douger-kleuzeur ? 22. Rak n'eus netra disgwel a gement na rank bezañ lakaet a-wel, ha n'eus netra graet e-kuzh a gement na zeuio d'ar gouloù . 23 An neb en deus diskouarn da glevout, klevet ! "

24 C'hoazh e lavare : " Taolit evezh ouzh ar pezh ez it da glevout : diouzh ar muzul a vuzuilhit gantañ e vo muzuilhet deoc'h, ha zoken e vo lakat deoc'h en tu-hont d'ar gont . 25. Rak d'an neb en deus e vo roet dezhañ, met an neb n'en deus ket e vo lamet digantañ zoken ar pezh a zo dezhañ ".

PARABOLENN AN ED EN DOUAR

26. C'hoazh e lavare : " Evel-henn emañ Rouantelezh Doue . Bez'ez eo evel un den hag a daol had en douar . 27 Pe e vez-eñ o kousket pe o sevel, pe en noz pe en deiz, e tiwan hag e kresk an had , hep gouzout dezhañ penaos . 28 Anezhañ e-unan e taol an douar frouezh, da gentañ ar gorzenn, neuze an dañvouezenn , ha neuze ed en dañvouezenn en he leizh . 29 Pa vez darev ar frou - 29. Evel-se, hep gouzout d'an dud , e kresko an Iliz war an douar, hag e vo stummet an eneoù gant an Aviel betek ma vo leun an niver anezho ma vo mare an eost . Evelse ivez ne oar ket ar prezeger penaos e kresk hag e taol frouezh an had skuilhet gantañ.

pezh, raktal e laker ar falz ennañ , dre maz eo deuet mare an eost ".

AR C'HREUNENN SEZO

(Mzh 13, 31-32; Lk 13, 18-19)

30 C'hoazh e lavare : " Ouzh petra e lakaimp-ni heñvel Rouantelezh Doue, pe gant peseurt parabolenne c'hellimp-ni he skeudenniñ ? Heñvel eo ouzh ur c'hreunenn sezo : pa vez hadet homañ en douar , ez eo hi ar bihanañ eus an holl hadoù a zo war an douar . 32 Met ur wech hadet e sav hag e teu da vezañ brassoc'h eget an holl louzeir all, hag e taol skourroù bras, en doare ma c'hell laboused an neñv donet d'ober o chomaj dindan he skeud ".

KLOZADUR DIWAR-BENN AR PARABOLENNOU

33. Gant e-leizh a barabolennoù eus ar seurt-se e prezege dezho ar Gomz, diouzh ma oant barrek da intent. 34. Dre barabolennoù hepken e komze outo ; met p'en em gave e-unan gant e ziskibion e tisklerie pep tra dezho.

AR GORVENTENN SIOULAET

(Mzh 8, 18, 23-27; Lk 8, 22-25)

35 An deiz-se , pa voe deuet an abardaez, e lavaras dezho : " Treizhomp d'an tu all ". 36. Neuze e kasjont ar bobl kuit hag e kemerjont Jezuz ganto , e-giz m'edo, er vag ; bagoù all a oa gantañ ivez. 37 Met setu ur gwall varr-avel o sevel, hag ar pakadoù-mor a frege war ar vag ken e oa erru leun a zour . 23

38. Eñ avat a oa en arozenn o kousket war ar blueg. Hag i d'e zihuniñ ha da lavarout dezhañ : " Mestr ! Hag ingal eo dit ez afemp da goll ? " 39. Hag en^ovezañ di-hunet a c'hourdrouzas an avel hag a lavaras d'ar mor : " Tav ! Sioula ! " Kouezhañ a reas an avel, hag e teuas kalm gwenn. 40. Neuze e lavaras dezho : " Perak ez oc'h ken aonik-se ? Penaos n'hoc'h eus-hu ket a feiz ? " 41. Aon bras avat a grogas enno hag e lavarent kenetrezo : " Piv 'ta eo hemañ ma sent mor hag avel outañ ? "

DEN DIAOULET GERAZA

(Mzh 8, 28-34; Lk 8, 26-39)

5. 1 Degouezhout a rejont eta en tu all d'ar mor e bro C'herazaiz . 2 Evel m'edo o tonet er-maez eus ar vag, setu ma teuas war-arbenn dezhañ, eus tu ar beziou, un den dalc'het gant ur spered lous . 3 Hennezh a rae e chomaj er beziou, ha ne c'helle den ebet, zoken war-bouez ur chadenn hen derc'hel stag, 4 rak alies e oa bet liammet gant hualoù ha chadennoù, met torret en devoa ar chadennoù ha brevet an hualoù ha den ne c'helle e zamesaat . 5 A-hed an deiz, a-hed an noz e veze er beziou pe war ar menezioù o youc'hal hag ouzh en em vloñsañ gant mein.

6 O welout Jezuz a-ziabell, e teredas hag e stouas dirazañ, 7 en ur youc'hal a-bouez e benn : " Petra a glaskez-te ouzhin-me , Jezuz , Mab an Doue meurbet-uhel ? Da c'hourfediñ a ran en anv Doue , n'am bourrev

ket ". 8. Rak Jezuz a lavare dezhañ : " Spered hudur ! Kae er-maez eus an den-se ". 9. Hag e c'houlenнас outañ : " Pe anv ac'h eus-te ? " Respont a eure : " Armead eo va anv, rak kalz ez omp ". 10. Pedit hag aspediñ a raent anezhañ evit n'o argasje ket eus ar c'horn-bro.

11 Bez' e oa eno, ouzh troad ar menez , ur bagad bras a voc'h o peuriñ . 12 An drouksperedoù hen aspede : " Kas ac'hanomp da gaout ar moc'h, maz aimp da lojañ enno ". 13. Aotre a roas dezho . Hag an drouksperedoù er-maez eus an den , ha mont e-barzh ar moc'h . Ha setu ar bagad moc'h a-daol-penn-herr , diwar an tornaod, war o fenn, er mor, un daou vil bennak e oa anezho, hag e voent beuzet er mor. 14. Ar vesaerion a garzhas kuit hag a vrudas ar c'heloù e kêr ha war ar maez . Dont a reas an dud da welout petra a oa c'hoarvezet . 15. Pa voent erru tost da Jezuz, e weljont an den diaoulek en e goazez, gwisket hag en e skiant-vat, eñ hag a oa bet Armead ennañ, ha spontet holl e voent. 16. Ar re o devoa gwelet an traou a zisplegas dezho petra a oa c'hoarvezet gant an hini diaoulek ha gant ar moc'h. 17. Neuze e stagjont d'hen aspediñ evit maz aje kuit eus o bro.

18 Evel m'edo oc'h adpignat er vag, e c'houlenнас outañ an hini a oa bet dalc'het gant an diaoul, hen le-

12. Ar moc'h a oa difennet ouzh ar Yuzevion gant Lezenn Voizez, sevel ha debriñ anezho . Met war an tu-se eus Lenn Genezared e oa kalz a baganed, ha marteze ivez Yuzevion, na oant ket chalet gant gourc'hemennoù al Lezenn . Ar moc'h o santout an diaouled o tapout krog enno, evel un tan nevez ouzh o devin , a glask tec'hout pennfollet hag a ya d'en em deurel e freskter an dour 25

zel da vont d'e heul . 19 Met Jezuz ne vennas ket reiñ an aotre-se dezhañ : " Kae d'ar gêr, emezañ , da gaout da dud, ha danevell dezho kement en deus graet an Aotrou dit, ha pegen bras trugarez en deus diskouezet ez keñver ". 20 Mont a reas kuit eta, hag ec'h en em la-kaas da embann dre an Dek-Keoded kement en devoa graet Jezuz evitañ . Hag an holl a oa sebezet.

MERC'H JAIROZ HAG AR VREG GANT AN DIWADAÑ

(Mzh 9, 18-25; Lk 8, 40-56)

21 Jezuz a adtrementas eta ar mor gant ar vag, ha pa voe diskennet en aod, ec'h en em zastumas ur maread tud war e dro, hag e chome war ribl ar mor, 22 pa'z eruas neuze unan eus ar renerion-sinagogenn , Jairoz e ano . Hemañ, adal m'hen gwelas , en em daolas e-harz e dreid, 23 ouzh hen aspediñ start: " Va merc'hig, emezañ, a zo e par ar maro ; Deus eta da astenn da zaouarn warni evit ma pareo ha ma vevo" . 24 Mont a reas gantañ , ha war e lerc'h e teue ur bobl vras a dud hen gwaske a bep tu.

• 25 Hogen bez' e oa ur vaouez hag a oa klañv gant an diwadañ daouzek vloaz a oa. 26 Kalz he devoa gouzanivet a-berzh e-leizh a vedisined ; dispignet he devoa hec'h holl beadra ; met kement-se n'en devoa talvezet

20. Bro an Dek-Keoded a oa ar vro en tu-hont d'ar Yordan, en hanternoz Palestina, diouzh ar Sav-heol.

da netra dezhi, rak war washaat ez ae kentoc'h . 27 O vezañ klevet petra a lavared diwar-benn Jezuz, e teuas e-touez an dud, eus an a-dreñv, hag e stokas ouzh e vantell. 28 Rak lavarout a rae outi hec'h-unan : " Ha pa ne rafen nemet stekiñ ouzh e zilhadr e vin pareet! 29 Raktal e tisec'has en he c'hreiz mammenn ar c'holl-gwad hag e santas en he c'horf e oa yac'haet diouzh an droug-se. 30 Ken buan all avat en devoa Jezuz gouezet ennañ e-unan peseurt nerzh a bareidigezh a oa aet dioutañ ; o'n em dreiñ e-touez ar bobl e c'houlenas : " Piw en deus stoket ouzh va dilhad? " 31 E ziskibion da respont dezhañ : " Gwelout a rez an engroez a zo ouzh da waskañ hag e c'houlennez : Piw en deus stoket ouzhin? " 32 Met derc'hel a rae Jezuz da sellout en-dro dezhañ evit gwelout an hini he devoa graet kement-se. 33 Neuze ar vaouez o krenañ gant ar spont , dre ma ouie petra a oa en em gavet ganti, a zeuas hag a stouas e-harz e dreid, hag a lavaras dezhañ ar wirionez penn da benn. 34 Jezuz a lavaras dezhi : " Va merc'h, da feiz he deus da saveteet; kerzh e peoc'h ha bez pare diouzh da gleñved ".

35 Edo c'hoazh o komz, pa zeuas tud eus ti ar rener-sinagogenn da lavarout dezhañ: " Marv eo da verc'h! Perak chom pelloc'h da ziaezañ ar Mestr? " 36 Met Jezuz o vezañ klevet ar c'homzoù-se a lavaras d'ar rener-sinagogenn : " Bez hep aon, kred hepken ! " 37 Ha ne lezas den ebet da vont gantañ, nemet Pêr, Jakez, ha

Yann, breur Jakez. 38 Dont a reont eta da di mestr ar
sinagogenn ; hag eno e wel ez eus trouz bras ha tud
leñvañ hag o leuskeI youc'hadennou bras . 39 Neuze ez
eas en ti hag e lavaras dezho : " Petra eo an trouz- se
hag al leñvadeg-se ? Ar bugel n'eo ket marv, kousket
n'eo ken ". 40 Hag i d'ober goap anezhañ . Met Jezuz
a lakaas an holl er-maez hag a gemeras gantañ tad ha
mamm ar bugel hag ar re a oa deuet gantañ : mont a re-
as el lec'h m'edo astennet ar bugel, 41 hag o tapout
krog e dorn ar plac'hig e lavaras dezhi : " Talitha
koun ! " da lavarout eo : " Merc'hig, me lavar dit, sav ! " 42
Raktal e savas ar plac'hig yaouank hag e kerzhas :
daouzek vloaz e oa-hi. Ha diouzhtu e oant eno er-
maez anezho o-unan, gant an estlamm. 43 Neuze e c'hour-
c'hemennas start dezho diwall na zeuje den ebet da ge-
vout an dra-se, hag e lavaras reiñ dezhi da zebriñ.

JEZUZ E NAZARED

(Mzh 13, 53-58; Lk 4, 16-30)

6. 1 Mont a reas Jezuz ac'hano hag e tistroas de
vammvro gant e ziskibion ouzh e heul . 2 Pa voe deuet
ar sabad e stagas da gelenn er sinagogenn. An darn vra-
sañ eus ar re hen kleve, a estlamm hag a lavare : " A
belec'h e teu an holl draou-se da hemañ ? Petra eo ar
furnez-se a zo bet roet dezhañ hag ar burzhudoù bras-
se a vez graet dre e zaouarn ? 3 Ha n'eo ket hemañ, ar
c'halvez, Mab Mari, ha breur da Jakez, da Yose, da Youda
ha da Simon ? Daoust hag e c'hoarezed n'emaint ket en hon.

touez ? " Hag e tiskredent warnañ. 4 Neuze e lavaras
Jezuz dezho : " Ned eo ur profed disprizet nemet en e
vro, e-touez e gerent hag en e di e-unan". 5 Ne c'hellas
ober eno burzhud ebet, nemet un nebeut klañvourion a
bareas dre astenn e zaouarn warno. 6 Ha souezhet e oa
gant o difeiz.

KENTAN MISION AN EBESTEL

(Mzh 10, 5; 11, 1; Lk 9, 1-6)

Mont a rae dre ar bourc'hioù tro-war-dro en ur ge-
lenn. 7 Neuze e c'halvas an daouzek hag e krogas d'o
c'has daou ha daou en urreiñ dezho galloud war ar
speredoù lous. 8 Gourc'hemenn a reas dezho chom hep ke-
merout seurt ebet evit an hent, nemet ur vazh ; tamm
bara ebet, sac'h ebet na moneiz en o gouriz ; 9 gwis-
kañ ur re sandalennoù en o zreid , hogen chom hep dou-
gen diw sae . 10 Hag e lavare dezho : " E pe di bennak
maz eot, chomit eno betek maz eot kuit eus al lec'h-se !
Hag e kement lec'h na viot ket degemeret na selaouet, it
kuit ac'hano, hag hejit ar poultr a-zindan ho treid en
testeni a-enep dezho."

12 Kuit ez ejont hag e prezegjont d'an dud kaout
keuz . 13 Diaouloù e-leizh a argasent hag eouliañ a ra-
ent kalz a glañvourion hag o gwellaat.

3. Evel m'hon eus gwelet dija o deus ar gerioù, breur ha
c'hoar, ur ster ledan. N'eus ger ebet en hebreeg nagan
aramaeg evit lavarout kenderv. Gouzout a reomp a-hend-
all e oa Jakez, Yose, Yonda ha Simon kendir'n da Jezuz
E genitervezed avat, n'ouzomp ket o anvioù

MERZHERENTI YANN-VADEZOUR

(Mzh 14, 1-12; Lk 2, 7-9)

14 Klevout a reas ar Roue Herodez kement-se (ra brudet e oa deuet anv Jezuz da vezañ), hag e lavar : " Yann Vadezour eo a zo savet a-douez ar re varv, ha setu perak ez eo ken efedus galloud ar burzhudoù ennañ. 15 Lod a lavare : " Elia ez eo ". Ha darn all a lavar : " Un diouganer ez eo, evel unan eus an diouganerion ". 16 Met pa glevas ar brudoù-se, e lavaras Herodez : " Hennezh eo Yann, an hini am eus graet dibennañ Dasorc'het ez eo ". 17 Rak evit gwir, Herodez e-unan en devoa graet tapout krog en Yann hag hen teurel chadenet er prizon, abalamour da Herodiaz, gwreg e vreur Filip bet kemeret gantañ da bried. 18 Rak Yann en devoa lavaret da Herodez : " N'ac'h eus ket gwir da gaout ganit gwreg da vreur ! ". 19 Setu ma oa troet-krenn Herodiaz enep Yann, hag e felle dezhi hen lakaat d'ar marv, met ne c'helle ket, 20 rak Herodez a zouje Yann, dre ma ouie e oa un den reizh ha santel ; hen gwareziñ a rae ; p'en deveze hen klevet, e veze gwall-nec'het, ha koulskoude ez eo gant plijadur e teue d'hen selaou. 21 Hogen en em gaout a reas undegouezh mat, pa reas Herodez, da geñver deiz-ha-bloaz e c'hanedigezh ur banvez d'e dud uhel, d'e ofiserion ha da bennoù bras Galilea. 22 Merc'h an Herodiaz-se hec'h-unan a zeuas er sal, a zañsas hag a blijas da Herodez ha d'e gouvidi, en doare ma lavaras ar Roue d'ar plac'h yaouank.

" Goulenn diganin ar pezh a gari hag e roin dit ". 23 Hag e touas dezhi : " Kement tra a c'houlenni diganin a roin dit, ha pa ve an hanter eus va rouantelezh ! " 24 Ha hi da mont er-maez ha lavarout d'he mamm : " Petra a c'houlennin ! " - " Penn Yann-Vadezour " eme he mamm. 25 Ha hi o tistreiñ raktal, mall warni, da gaout ar Roue, a reas he goulenn : " Me a fell din, emezi, e rofes din diouzhtu war ur plad penn Yann-Vadezour ". 26 Ar Roue a yeas trist-meurbet, met en abeg d'e ledou et ha d'e gouvidi, ne fellas ket dezhañ nac'h he mennad outi. 27 Kerkent e kasas ur gward en ur c'hourc'hemenn dezhañ degas penn Yann-Vadezour. Hemañ a yeas da zibennañ Yann en e brizon ; 28 neuze e tegasas ar penn war ur plad hag hen reiñ a reas d'ar plac'h yaouank, hag ar plac'h yaouank hen roas d'he mamm. 29 Pa glevas diskibled Yann keloù a gement-se, e teujont da gemerout e gorf hag e lakjont anezhañ en ur bez.

DISTRO AN DISKIBION HA KENTAN KRESKEREZH BARA

(Mzh 14, 13-21, Lk 2, 10-17; Yn 6, 1-13)

30 Neuze, setu an ebostel oc'h en em vodañ a-gevret dirak Jezuz hag o tanevellañ dezhañ kement o devoa graet ha kement o devoa kolennet. 31 Hag e lavaras dezho : " Deuit a-gostez d'ul lec'h distro, ha diskui-zhit un tammig ". Rak kement a dud a veze o tonemoneañ en-dro dezho ma ne gavent ket zoken amzer da zebriñ boued. 32 Kemerout a rejont ar vag eta ha mont d'ul lec'h distro, en o fart o-unan. 33 Met gwelet e oant

bet o vont kuit, hag e klevas kalz a dud doare a gement-se ; ha war droad e teredas tud eus an holl gêrioù d'al lec'h maz aont hag e tegouezhjont ahont en o rok. 34 Evel-se, pa zilostras, e welas Jezuz un engroez stank a dud, hag e kemeras truez outo dre ma oant deved hep mesaer, hag e stagas da reiñ kelennadurezh dezho war galz a draou.

35 Evel ma oa erru pell an amzer, e tostaas e ziskibion outañ hag e lavarjont dezhañ : " Ur vro distro eo houmañ ha diwezhat ez eo anezhi ; 36 kas-i kuit maz aint d'ar pennekêrioù tro-war-dro ha d'ar bourc'hioù da brenañ peadra da zebriñ ". 37 Respont a reas dezho : " Roit c'hwi hoc'h-unan da zebriñ dezho ". Hag i da lavarout dezhañ : " Daoust hag e tleomp-ni mont da breñañ daou c'hant dinerad bara da reiñ dezho da zebriñ ? " 38 " Pet baraenn a zo ganeoc'h ? a respontas Jezuz . It da welout ". P'o devoe gwelet, e lavarjont dezhañ : " Pemp baraenn ha neuze daou besk ". 39 Gourc'hemenn a reas dezho ober d'an holl azezañ taoliad ha taoliad war ar geot glas, 40 hag ez ejont en o gourvez a gantadoù hag a hanterkantadoù . 41 Hag eñ neuze o kemerout

39. Glas a oa ar geot, eme sant Mark. Se a ziskouez edod en nevez-amzer, rak goude miz me e broioù ar Reter e teu ar geot da grazañ. Sant Yann a lavar esklaer e oa nebeut araok ar Pask.

ar pemp baraenn hag an daou besk hag o sevel e zaoulagad etrezek an neñv, a vennigas hag a dorras ar baraennoù hag o road d'e ziskibion d'o c'hinnig d'an dud ; hag an daou besk ivez e reas lodennañ anezho d'an holl 42 An holl a zebras hag o gwalc'h o devoe ; 43 ha pa voe dastumet an tammoù-bara hag ar restadoù diwar ar pesked, e voe peadra da gargañ daouzek paner. 44 Pemp mil den a oa niver ar re a zebras ar baraennoù.

JEZUZ A GERZH WAR AN DOUR

(Mzh 14, 22-27, 32-33 ; Yn 6, 15-21)

45 erkent e redias e ziskibion da bignat er vag ha da dreizhañ en e raok, d'an tu all, war-du Betsaida e-keit ha ma vefe-eñ o kas ar bobl kuit. 46 Goude kimiad diouzh an dud, ez eas neuze war ar menez da bediñ 47 Pa zeuas ar serr-noz, edo ar vag e kreiz ar mor, hag eñ e-unan-penn war an douar. 48 O welout o devoa bec'h bras o reñviñ-rak an avel a oa a-benn - e teuas dave to war-dro ar pevare beilhadenn-noz, en ur gerzhout war ar mor ; ober a reas evel p'en divije c'hoant da dre-men anezho. 49 Int-i avat, ouzh hen gwelout o vale war ar mor, a gredas e oa un tasmant, hag en em lakaas da grial, 50 rak holl o devoa hen gwelet ha strafuilhet e oant bet. Met eñ raktal a gomzas outo hag a lavaras : " Kalonekait ! Me eo, na spontit ket ! " 51 Pignat a reas ganto ervag hag an avel a davas . Hag int a oa saouzanet en tu-hont da bep muzul ; 52 rak n'o devoa

komprenet mann diwar-benn ar baraennoù; mouchet e o spered.

PAREANSOU E GENEZARED

(Mzh 14, 34-36)

53 Treizhet al lenn ganto, e teujont d'an douar Genezared, hag aochañ eno . 54 Kerkent ha ma oant diskenet eus ar vag, eñ a oa bet anavezet gant an dud 55 hag ar re -mañ a redas-diredas dre ar vro a-bezh, en em lakaas an holl da zegas dezhañ klavvourion, gweleoù hag all, da gement lec'h ma klevet ez en em gaver 56 E pelec'h bennak maz ae, bourc'hioù pe gêrioù, p' diegezhioù war ar maez, e lakaed ar re glavv war ar plasennoù, hag e peded anezhañ d'o lezel da stekiñ oubevenn e vantell, na pa ve ken . Ha kement hini a stoke outañ a veze pareet.

BREUTADENN GANT AR FARIZIANED DIWAR-BENN AN HENVOAZIOU

(Mzh 15, 1-9)

7. 1 Neuze ec'h en em zastumas en-dro dezhañ ar Farizianed hag un toullad skribed deuet eus a Jeruzalema 2 O welout darn eus e ziskibion o kemerout o fred gantzo o daouarn dic'hlan, da lavarout eo hep bezañ o gwalc'het, e kavjont abeg enno.

7 2. " e kavjont abeg enno " diwezh ar frazenn a vank kalz a zornskridoù gresianek : n'eus forzh penaos ne ra nemet resisaat ar ster.

3 Rak ar Farizianed hag an holl Yuzevion ne ze - ket o boued hep bezañ gwalc'het ervat o daouarn, ober diouzh boaz ar re gozh ; 4 ha pa zeuont diwar-leurgêr, ne zebront ket hep bezañ strinket dour war-o-unan, bez'ez eus c'hoazh kalz traou all hag a ran- mirout hervez an Henvoaz : gwalc'hadurioù an hana- ar podoù, al listri-arem.

5 Goulenn a reas eta ar Farizianed hag ar Skri - outañ : " Perak ne vir ket da ziskibion-te Henvoaz re gozh, met kemer a reont o fredoù gant o daouarn c'hlan ? " 6 Neuze e respontas dezho : " Brav-kenañ deus diouganet Isahia diwar ho penn, pilpouzed maz c'h, p'en deus skrivet :

Ar bobl-mañ am enor gant he diweuz, he c'halon a- at a zo mil-bell diouzhin. 7 En aner am doujont, rak c'hredennoù a gelenont a zo gourc'hemennoù-tud.

8 Lezel a rit gourc'hemenn Doue a gostez hag e vi- dit Henvoaz an dud ". 9 Hag e lavaras dezho : "Brav-bras

torrit gourc'hemenn Doue evit mirout hoc'h Henvoaz-

10 Rak Moizez en deus lavaret : Enor da dad ha vamm, hag ivez, Neb a villigo e dad pe e vamm a ve-

11 C'hwi avat a lavar : Neb a la- lakaet d'ar marv .

12 C'hwi avat a lavar : Neb a la- varo d'e dad pe d'e vamm : Korban eo, - da lavarout eo,

kinnig sakr ez eo - kement am bije gallet reiñ dit d'az

skoazellañ, hennezh , ne lezit ket anezhañ da ober tra

ebet ken evit e dad pe e vamm ; 13 hag evel-se e ras-

14 Ar pezh a zo anvet amañ gant Sant Mark "Boaz ar re

Gozh "eo gizioù kozh ar Skribed, a oa bet peurliesañ

ijinet ganto, hep kaout nemeur a ziazez el Lezenn. 35

6. Isahia 29,13.

kit komz Doue gant an Henvoaz a lakait da dremen kene-
trezoc'h a rumm da rumm . Ha traou all heñvel, e-leiz
a rit c'hoazh " .

KELENNADUREZH WAR AR PUR HAG AN DIBUR
(Mzh 15, 10-20)

14 Hag o vezañ galvet adarre ar bobl e lavaras he devoa bet klevet komz diwar e benn, setu ur vaou-
dezho : " Va selaouit holl hag intentit ! 15 N'eus nezh hag a oa dalc'het he merc'hig gant ur spered hudur,
tra a-ziavaez d'an den a gement a c'hell hen saotri zeuas hag en em daolas e-harz e dreid . 26 Pagan e
en ur antren ennañ ; ar pezh a zeu er-maez eus an den ar vaouez-se ha sirofenikiadez a-ouenn . Hag hen pe-
eo an hini a saotr an den . 16 Neb en deus diwskouarnin a rae da argas an diaoul kuit eus he merc'h . 27 Hag
da glevout, klevet ! " .

17 Pa voe aet en ti, disparti diouzh an dud, e reas e ziskibion goulennou outañ diwar-benn ar barabo-
lenn-se . 18 lavarout a reas dezho : " Ha c'hwi ivez aas dezhañ : " Ya, Aotrou, emezi, gwir eo, nemet ar chas
zo ken dispered-se ? Ha ne gomprenit ket penaos kement bihan a zebr dindan an daol bruzhun ar vugale" . 29 Neu-
a ya en den eus an diavez , n'hell ket hen saotriñ , e e lavaras dezhi : " En askont d'ar gomz-se, kae : aet
19 peogwir ned a ket an dra-se en e galon , hogen en eo an diaoul kuit eus da verc'h " . 30 Ha pa voe distro
gof evit bezañ distaolot er privezoù da c'houde ? " E-
vel-se e tisklerie glan an holl vouedoù . 20 Lavarout a oa an droukspered kuit.
a rae c'hoazh ez eo ar pezh a zeu eus an den eo hen la-
ka dic'hlan, 21 rak eus an diabarzh, eus kalon an den
e teu ar gwall-sonjoù : gadaliez, laeroñsi, muntrevezh
22 avoultriezh, gwall-c'hoantegezh d'ar madoù, falla-
griez, touellerezh, orged, avi, droukkomz , lorc'hen-
tez, diboellegezh . 23 An holl fallentezioù-se a zeu
eus an diabarzh, ha setu petra a laka an den dic'hlan.

VALE DRE VRO-DIR : AR GANANEADEZ

(Mzh 15, 21-28)

24 Neuze e savas Jezuz ac'hano hag ez eas war-du
arzoù broioù Tir ha Sidon . Mont a reas e-barzh un ti
ag e felle dezhañ na glevje den keloù a gement-se. Ne-
ket ne c'hellas ket chom kuzhet , 25 rak kerkent ha
he devoa bet klevet komz diwar e benn, setu ur vaou-
dez hag a oa dalc'het he merc'hig gant ur spered hudur,
zeuas hag en em daolas e-harz e dreid . 26 Pagan e
ar vaouez-se ha sirofenikiadez a-ouenn . Hag hen pe-
a rae da argas an diaoul kuit eus he merc'h . 27 Hag
da lavarout dezhi : " Lez da gentañ ar vugale da ze-
riñ o gwalc'h, rak n'eo ket mat kemerout bara ar vuga-
le hag e deurel d'ar chas bihan" . 28 Hi avat a respon-
as dezhañ : " Ya, Aotrou, emezi, gwir eo, nemet ar chas
bihan a zebr dindan an daol bruzhun ar vugale" . 29 Neu-
e e lavaras dezhi : " En askont d'ar gomz-se, kae : aet
eo an diaoul kuit eus da verc'h " . 30 Ha pa voe distro
d'ar gêr, e kavas ar bugel gourvezet war he gwele: aet
oa an droukspered kuit.

DISTRO DA VRO AN DEK-KEODED : PARE UN DEN BOUZAR HA

(Mzh 15, 29-31)

BESTEOD

31 Kuitaat a reas adarre kostezioù Tir hag e teu-
as dre Sidon, war-du mor Galilea , e kreizig-kreiz bro
an Dek-Keoded. 32 Un den bouzar ha besteod a voe de-
gaset dezhañ, ha pedet e voe da astenn e zaouarn war-

nañ . 33 Jezuz hen kasas a gostez, er-maez eus ar bobl
lakaat a reas neuze e vizied en e ziskouarn hag o ve-
zañ kemeret eus e halo e stokas ouzh teod an den

34 Hag o treiñ e zaoulagad etrezek an neñv e huanadas
hag e lavaras dezhañ: "Effeta", da lavarout eo: "Digor"

35 E zivskouarn a zigoras, ha kerkent e voe distagelle
e deod hag e komze reizh-mat . 36 Gourc'hemenn a reas
Jezuz dezho chom hep rannañ ger ebet da zen a gement-

se ; met seul-vui e tifenne , muioc'h a se ec'h emban-
nent ar c'heloù, 37 ma oant estlammet dreist-muzul ha
ma lavarent : " Brav-dispar en deus graet pep tra! La-

EIL KRESKADUR AR BARA

(Mzh 15, 32-39)

8. 1 E-kerzh an deizioù-se , evel ma oa adarre un
engroez bras a dud, hag evel n'o devoa ket peadra da ze-
briñ, e c'halvas Jezuz e ziskibion hag e lavaras dezho
: " Truez am eus ouzh ar bobl-mañ, rak setu tri deiz

dija ma talc'hont tost din ha n'o deus ket peadra da
zebriñ . 3 Ha mar o c'hasan d'ar gêr war yun , e sem-

plint en hent , rak hiniennou anezho a zo deuet eus a

bell ". 4 Hag e ziskibion a respontas dezhañ : " A be-
lec'h e c'hellfed reiñ dezho o gwalc'h a vara amañ, en
ur gouelec'h? " 5 Met eñ a c'houlennas outo: " Pet bara-
enn a zo ganeoc'h? " - "Seizh, emezo". 6 Neuze e c'hour-

c'hemennas d'ar bobl azezañ war an douar ; kemerout a
38

bas ar seizh baraenn ha goude bezañ trugarekaet , e
orras anezho hag o roas d'e ziskibion d'o servijañ .
ag int d'o servijañ d'ar bobl. 7 Bez'e oa ivez un ne-

eut peskedigoù : o bennigañ a reas ha kemenn o servi-
añ ivez . 8 Debriñ a r. hag o gwalc'h o devoe .

9 pa voe savet kuit ar pezh a vane diwar an tammoù, e
da danvez seizh panerad . 9 Ur pevar mil den bennak a
a anezho ; ha Jezuz o c'hasas en o hent.

AR FARIZIANED O C'HOULENN UR BURZHUD

(Mzh 16, 1-4; Lk 11, 16, 29-32)

10 Raktal e pignas er vag gant e ziskibion hag ez
as da gostezioù Dalmanouza . 11 En em gaout a reas e-

no ar Farizianed , hag int da sevel kaoz gantañ : evit
hen aprouiñ e c'houlennjont digantañ ur sin eus an neñv.

12 Eñ avat, o huanadiñ eus don e galon, a lavaras: "Pe-
rak emañ ar remziad-mañ o c'houlenn ur sin ? E gwirio-
nez, m'hen lavar deoc'h, ne vo roet sin ebet d'ar rem-
ziad-mañ" . Hag ouzh o lezel aze, ec'h adpignas er vag
ha dreizhañ d'an tu all.

GOELL AR FARIZIANED

(Mzh 16, 5-12; Lk 12, 1)

14 Ankounac'haet o devoa kemerout bara ganto, hag
ur varaenn n'o devoa ken er vag . 15 Jezuz a reas ar
c'hemenn-mañ dezho: "Taolit evezh, emezañ . Diwallit di-

12. Sklaer eo perak ne ra ket Jezuz burzhudoù dirazo ?
En abeg d'o diskredeni . Kaout a rafent bepred un tu
da nac'hañ ar sinoù anatañ. 39

ouzh göell ar Farizianed ha diouzh göell Herodez " 16 Ma soñjent kenetrezo ez oa abalamour n'o devoa ket a vara ganto . 17 Met Jezuz ouzh hen gwelout a lavaras dezho: "Perak e soñjit etrezoc'h ez eo abalamour n'hoc'eus ket a vara ? Ne gomprenit ket c'hoazh ? Ne veizit ket c'hoazh? Ha mouchet ez eo bopred ho spered? 18 Daoulagad hoc'h eus ha ne welit ket , divskouarn hoc'h euse ha ne glevit ket ? Daoust ha n'hoc'h eus ket dalc'hoton-me?" 28 Hag int da respont dezhañ: " Yann Vadezour , soñj ? 19 Pa rannis ar pemp baraenn d'ar pemp mil den, pet panerad tammou a oa aet ganeoc'h?" - "Daouzek", en zo . 20 "Ha pa rannis ar seizh baraenn d'ar pevar mil den, pet kestad tammou a oa aet ganeoc'h?" - "Seizh ", emezo . 21 Neuze e lavaras dezho: " Penaos ne gomprenit ket c'hoazh ? "

PAREIDIGEZH UN DEN DALL E BETSAIDA

22 Mont a reont, neuze da Vetsaida . Un den dall a zegaser dezhañ, Hag hen pediñ a reer da stekiñ outañ. 23 O tapout krog e dorn an dall, e kasas anezhañ er-maez eus ar vourc'h . Ha goude lakaat halo war e zaoulagad ec'h astennas e zaouarn warnañ hag e c'houlennas outañ : " Hag un dra bennak a welez ? " 24 Hag hemañ a sevel e zaoulagad a lavaras : " An dud a welan, rak evel gwez a welan o kerzhout". 25 Jezuz a lakaas adarre e zaouarn war e zaoulagad hag hemañ a welas sklaer; en em gaoût a reas pare hag e wele spis-mat. pop tra .

16 Neuze Jezuz a gasas anezhañ d'ar gêr en ur lavarout " N'a ket zoken -barzh ar vourc'h !" .

DISKLERIADENN BER

(Mzh 16, 13-20; Lk 9, 18-21)

27 Mont a reas Jezuz gant e ziskibion war-du bourc'hioù Kaesareia-Filip ; ha tra m'edont gant o hent hag int da respont dezhañ: " Piw, a lavar an dud, ez ha darn all Elia, ha darn all unan eus ar Brofeted ". 28 Hag e c'houlennas outo: " C'hwi avat, piw a lavarit ez on-me?" Pêr a respontas dezhañ: " Te eo ar C'hrist ! 30 Neuze Jezuz a c'hourc'hemennas groñs dezho chom hep rannañ ger ebet da zen diwar e benn.

JEZUZ A ZIOUGAN D'E ZISKIBION E VARV HAG E ZASORC'H

(Mzh 16, 21-23 ; Lk 9, 22)

31 Neuze e krogas da zeskiñ dezho e oa ret da Vab an Den gouzarv kalz a boanioù, bezañ distaolet gant an Henaourion, gant ar Veleien vras ha gant ar Skribed , bezañ lakaet d'ar marv ha dasor 'hiñ a-benn tri devezh da c'houde . 32 Dizolo-kaer e lavare kement-se . Met Pêr ouzh hen kemerout a gostez, a stagas d'hen skandalat . 33 Hogen Jezuz o tistreiñ hag o sellout ouzh e ziskibion a skandalas Pêr d'e dro : " Kerzh diouzhin, 26. Jezuz ne fell ket dezhañ e vefe lakaet berv e-touez tud Vetsaida gant pareidigezh an den dall . Setu perak en deus hen kaset er-maez eus ar gêriadenn . Ne ro ket ar pare dezhañ war an taol, evel ma rae peurliesañ, e-vit an hevelep abeg.

Satan ! emezañ, rak ne gomprened ket traou Doue, meurbet, ken n'eus kommer ebet war an douar a gement a c'hell gwennañ evel-se . 4 En em ziskouez a reas dezho Elia gant Moizez hag e komzent gant Jezuz . 5 Ha Pêr o sevel e vouezh a lavaras da Jezuz : " Mestr ! Brav eo dimp bezañ amañ . Emaomp a vont da sevel teir deltenn : unan dit-te, unan da Voizez hag unan da Elia . 6 Rak ne ouie ket petra da lavarout, gant a spontet ma oant. 7 Hag e teuas ur goabrenn hag o goloas gant he skeud; hag eus ar goabrenn e teuas ur vouez hag a lavare: "Hemañ eo va Mab muiañ-karet ; selaouit-eñ " . 8 O sellout kerkent tro-war-dro , ne weljont den ebet ken , nemet Jezuz e-unan-penn ganto.

PENAOE E TLEER HEULIAN JEZUZ

(Mzh 16, 24-28; Lk 9, 23-27)

34 O vezañ galvet an dud d'e gaout war un dro g e ziskibion, e lavaras dezho : " Mar fell da unan be na donet war va lerc'h, ra en em zinac'ho e-unan , gemero e groaz ha ra zeuio d'am heul . 35 Rak an neb venno saveteiñ e vuhez, he c'hollo, hag an neb a goll e vuhez en abeg din-me ha d'an Aviel, he saveteio 36 E gwirionez, petra'dalv d'un den gonit ar bed-holl ha koll e ene ? 37 Petra c'hell an den reiñ en tro ouzh e ene ? 38 Piw bennak en devezo mezh ac'hanon ha eus va c'homzoù e-touez ar remziad avoultrerion ha pe c'herion-mañ, Mab an Den ivez en devezo mezh anezhañ pa zeuio e klod e Dad gant an Aelez Santel."

9. 1 Hag e lavaras dezho : " E gwirionez , m'hen lavar deoc'h, bez 'z eus hiniennoù eus ar re a zo amañ ha na varvint ket ken n'o devezo gwelet Rouantelezh Doue o tonet gant galloud ".

AN TREUZNEUZIADUR

(Mzh 17, 1-8; Lk 9, 28-36)

2 C'hwec'h devezh goude e kemer Jezuz gantañ Pêr, Jakez ha Yann, hag o c'has a ra en o fart o-unan , en distro, war ur menez uhel. Hag e voe treuzneuziet dirazo . 3 Lugernus e teuas e zilhada da vezañ ha gwenn-

meurbet, ken n'eus kommer ebet war an douar a gement a c'hell gwennañ evel-se . 4 En em ziskouez a reas dezho Elia gant Moizez hag e komzent gant Jezuz . 5 Ha Pêr o sevel e vouezh a lavaras da Jezuz : " Mestr ! Brav eo dimp bezañ amañ . Emaomp a vont da sevel teir deltenn : unan dit-te, unan da Voizez hag unan da Elia . 6 Rak ne ouie ket petra da lavarout, gant a spontet ma oant. 7 Hag e teuas ur goabrenn hag o goloas gant he skeud; hag eus ar goabrenn e teuas ur vouez hag a lavare: "Hemañ eo va Mab muiañ-karet ; selaouit-eñ " . 8 O sellout kerkent tro-war-dro , ne weljont den ebet ken , nemet Jezuz e-unan-penn ganto.

DISTRO ELIA

(Mzh 17, 9-13)

9 P'edont o tiskenn diwar ar menez, e c'hourc'hemennas Jezuz dezho diwall mat na rannjont ger da zen diwar-benn ar pezh o devoa gwelet, ken na vije adsavet Mab an Den eus a douez ar re varv. 10 An dra-se a virjont evito o-unan, daoust m'en en c'houlennent kenetrezo petra a dalveze " adsevel eus a douez ar re varv ". 11 Neuze e c'houlennjont outañ : " Perak e lavar ar Skribed e tle Elia donet da gentañ ? 12 Hag e respontas 12. Soñj ar Skribed harpet war gomzoù an diouganer Malakia (3, 23-24) a oa e tle Elia donet araok ar Mesias evit adlakaat pep tra rêz hag urzhiet mat , d'ar Meziaz da ren goude-se sioul ha didrabas. Ne nac'h ket hor Salver e tle Elia donet . Met ne dle ket donet, emezañ , hervez ma soñj d'ar Skribed : rak pa zeuio ar C'hrist ne vo ket evit ren didrabas , met da c'houzañv poan . Hag Elia a zo deuet dija gant Yann-Vadezour, rak hemañ a zo en em ziskouezet e galloud ha spered Elia. 43

dezho : " Elia evit gwir , a zeuio da gentañ hag a ad
roizo pep tra . Penaos neuze.ez eo bet skrivet diwar
benn Mab an Den e vo ret dezhañ gouzañv kalz ha beza
dismegañset ? 13 Hogen m'hen lavar deoc'h , deuet e
bet Elia, ha graet o deus dezhañ kement a garent, evel
maz eo skrivet war e zivout ".

PAREIDIGEZH UR BUGEL DIAOULET

14 Pa en em gavjont e-tal an diskibion all, e wel
jont tud e-leizh war o zro hag ar Skribed o vreutaas
ganto . 15 An holl bobl-se, kerkent ha m'hen gweljont
a voe strafuilhet-bras hag a zeredas d'hen saludiñ
16 Hag en da c'houlenn diganto: "Perak e vreutait gan-
to ? " 17 Unan bennak eus a douez an engroez a respo-
tas dezhañ : " Mestr , degaset em eus va mab hag a zorn,
dalc'hot gant un diaoul mut. 18 Bep tro ma krog ennañ,
e taol anezhañ d'an douar, hag eoniñ a ra neuze , gri-
doñsat e zent ha dont da vezañ reut . D'az tiskibion
am eus lavaret e gas kuit, hogen n'o deus ket gallet
19 Ha Jezuz da eilgeriañ dezho : " O gouenn diskredik
Pegeit e vezin-me ganeoc'h-hu ? E-pad pegeit ho kouzañ
vin-me ? Hen degasit din " . 20 Hen degas a rejont eta
dezhañ . Kerkent ha ma welas Jezuz, ar spered a wallhe-
jas ar bugel , hag hemañ a gouezhas d'an douar hag en
em ruilhe en ur eonenniñ . 21 Jezuz a c'houlennas ouzh
e dad : " Pegeit 'zo e c'hoarvez an dra-se gantañ ? "
- " Abaoe e vugeliezh , emezañ . 22 Alies en deus ar

spered e daolet en tan hag en dour evit e lakaat da
ervel . Mar gallez ober un draig bennak , ro skoazell
imp dre druez ouzhimp ! " 23 " Mar gallez !... eme
Jezuz . Pep tra a c'hell bezañ graet evit an hini a
red " . 24 Ha raktal e youc'has tad ar bugel : " Kre-
ññ a ran ! emezañ . Ro skoazell d'am diskredoni ! "
25 Jezuz o welout ar bobl o terelek , a c'hourdrouzas
ar spered hudur hag a lavaras dezhañ : " Spered mut ha
bouzar , me hen gourc'hemenn dit : kae er-maez eus ar
bugel-mañ ha na zistro mui ennañ biken " . 26 Ar spered
a laokas ur yudadenn, a wallhejas ar bugel hag e yeas
kuit, ma oa aet ar bugel evel marv . Hag e lavare meur
hini : " Marv eo ! " 27 Jezuz avat, o tapout krog en e
zorn, hen savas , hag e chomas en e sav . 28 Pa voe aet
en ti , e c'houlennas e ziskibion outañ e kuzulik
: " Perak ni n'hon eus ket gallet e argas ? " 29 Hag e res-
pondas dezho : " Ar seurt-se ne c'hellont bezañ argaset,
nemet dre ar bedenn (ha dre ar yun) " .

JEZUZ A ZIGEMENN E BASION ADARRE

(Mzh 17, 22-23 ; Lk 9, 43-45)

30 O vezañ loc'het ac'hano e tremenjont a -dreuz
Galilea ha ne felle ket da Jezuz e vije gouezet . 31 E
keit-se e kelenne e ziskibion hag e lavare dezho: " Mab
an Den a vo lakaet etre daouarn an dud, hag hen lazhañ
30. Krog eo Jezuz gant e veaj diwezhañ da Jeruzalem .
Ur wech c'hoazh e tremeno a-dreuz Galilea, dre Gafarna-
oum, da vonet goude-se dre Dre-Yordania da adtreizhañ
ar stêr ha komer hent Yeriko da sevel da Jeruzalem. 45

a raint ha tri devezh goude e varv, e tasorc'ho " 32 Met ne gomprenent netra er c'homzoù-se ha ne greden ket ober goulennou outañ.

DIWAR-BENN AN HINI KENTAN

(Mzh 18, 1-5; Lk 9, 46-50)

33 Erruout a rejont e Kafarnaoum hag ur wech aet en ti, e c'houlennas outo: " Diwar-benn petra edo kaoz ganeoc'h a-hed an hent ? " Int avat a dave, rak en hent e oa savet kaoz kenetrezo da c'houzout piv e oa ar brasañ . 35 Pa voe azezet, e c'halvas an Daouzeg hag e lavaras dezho : " Mar fell da unan bennak ac'ha-noc'h bezañ ar c'hentan, e vezo an diwezhañ-holl ha servijer an holl ". Neuze e kemeras ur bugelig, hen lakaat a reas en o c'hreiz hag ouzh hen briata e lavaras : " An neb a zegemer unan eus ar vugale vihan em anv, am degemer-me hag an neb am degemer, n'eo ket me a zegemer, hogen an hini en deus va c'haset ".

DIWAR-BENN AN IMPLIJ EUS ANV JEZUZ

(Mzh 10, 42; Lk 9, 49)

38 Yann a lavaras dezhañ : " Mestr ! Gwelet hon eus unan bennak oc'h argas an diaouled ez anv, unan ha ne vez ket ouzh hon heul, hag harzet hon eus outañ dre na vez ket ouzh hon heul " . 39 Met Jezuz a eilgerias : " Na harzit ket outañ, rak n'eus den a gement a ra. ur burzhud em anv hag a c'hellfe kerkent goude gwall-gomz diwar va fenn . 40 An neb n'emañ ket a-enep dimp

zo a-du ganimp . 41 Ha piv bennak a roio deoc'h daañur werennad-dour em anv, dre maz oc'h d'ar C'hrist, hen lavar deoc'h e gwirionez, hennezh ne gollo ket e hopr.

DROUKSKOUER

Mzh 18, 6-9; Lk 17, 1-2)

42 " Met an neb a wallskouerio unan bennak eus ar dihanañ-se a gred ennon, e vije gwell dezhañ e vije taget ur maen-milin-azen ouzh e c'houzoug hag e vije tlapet er mor . 43 Ma ro da zorn tro dit da gouezhañ, troc'h-eñ, gwell eo dit monet mogn er vuhez, eget kaout da zaou zorn ha monet d'ar gehenn, d'an tan divous... 45 Ma ro da droad tro dit da gouezhañ, troc'h-eñ; gwell eo dit monet kamm er vuhez eget kaout da zaou droad ha bezañ taolet er gehenn ... 47 Ha ma ro da lagad tro dit da gouezhañ, diframm-eñ, gwell eo dit monet zorn e rouantelezh Doue eget kaout da zaolagad ha bezañ taolet er gehenn, 48 e-lec'h ne varv ket o freñv, hag e-lec'h ne vez ket mouget o zan.

44 & 46. An div werzad-se a vank e kalz a zornskridoù : " E lec'h na varv ket o freñv, hag e-lec'h ne vez ket mouget o zan ".

49 Rak pep hini a vezo sallet gant an tan . 50 Un den
vat eo an hollen, hogen ma teu da vezañ disall, gant pe
tra ec'h advlazot anezhañ ? Ho pet hollen ennoc'h ,
beziñ e peoc'h kenetrezoec'h " .

KUDENN AN TORR-DIMEZIN

(Mzh 19, 1-9)

10. 1 O sevel ac'hano, ez eas Jezuz war-du harzo
Judea, en tu all d'ar Yordan . En em vodañ a reas a
bobl adarre d'e gompagnunekaad, hag eñ , hervez e gus
tum, a grogas ur wech ouzhpenn da reiñ kelennadurezh
dezho . 2 Tostaat a reas Farizianed outañ hag e c'hou
lennjont outañ hag aotre en deus un den da gas e wre
kuit . Evit hen aprouiñ e oa . 3 Hag eñ da eilgeriañ
" Petra, emezañ, en deus Moizez gourc'hemennet deoc'h ?
- " Moizez, emezo, en deus aotreet sevel ur skrid torr-
dimeziñ ha kas kuit ar wreg " . 5 Met Jezuz a respont
dezho : " Abalamour da galeter ho kalon eo e skrivas
deoc'h ar gourc'hemenn-se . 6 Hogen e penn kentañ ar
grouidigezh, Doue o greas par ha parez . 7 Setu perak

49. N'heller ket chom hep bezañ sallet gant an tan, da
lavarout eo hep kacut poan ; pe er vuhez-mañ pe er vu-
hez da zont . Er bed da zont ez eus tan da viken hag
hon eus da ziwall dioutañ . Gwelloc'h eo bezañ sallet
er vuhez-mañ . Tan an emziouer, tan ar binijenn eo an
hini a bura an ene evit an neñv . Met na lezomp ket
neuze ar gelennadurezh kristen da goll he nerzh ennomp
rak gant petra neuze e c'hellfemp bezañ puraet ? Miomp
spered ar C'hrist a zo karantez ha peoc'h etre an dud.
6-8. Geneliezh 1, 27 ; 2, 24. Jezuz a respont d'ar Fa-
rizianed gant komzoù Moizez e-unan, dre gemerout ar
pezh en deus skrivet diwar-benn krouidigezh Eva.

lezo ar gwaz e dad hag e vamm, hag ec'h . en em
go ouzh e wreg, 8 hag e vint o-daou ur c'horf hepken.
se ne dint mui daou, hogen ur c'horf hepken. 9 Ar
ha zo bet unanet gant Doue, arabat d'an den hen
grannañ " 10 Pa voent en ti, e reas adarre an diski-
on goulennou outañ diwar-benn kement -se, II Eilgeriañ
reas dezho : " An neb a gas e wreg kuit hag a zimez
un all a ra avoultriezh en he c'heñver ; 12 ha mar
gas ur wreg he fried kuit, ha ma timez gant un all,
ra avoultriezh " .

JEZUZ A VENNIG BUGALIGOU

(Mzh 19, 13-15 ; Lk 18, 15-17)

13 Degas a rae an dud bugaligoù evit ma stokje ou-
. An diskibion avat a c'hrozmoles ouzh ar re o dega-
14 Ha Jezuz o welout kement-se, a savas droug en-
añ hag a lavaras dezho : " Lezit ar vugaligoù da zont
lavedon, ha na virit ket outo, rak d'ar re evelto ez
eo rouantelezh Doue . 15 En gwirionez, m'hen lavar de-
oc'h, an neb na zegemer ket rouantelezh Doue evel ur
bugel bihan, ne daio ket e-barzh " . 16 O c'hemerout a
reus neuze etre e zivrec'h hag e lakae e zaouarn war-
mezho d'o bennigañ.

DIAESTERIOU AR BINVIDIGEZH

(Mzh 19, 16-30 ; Lk 18, 18-30)

17 Evel ma luske da vont en hent, e teredas d'e ga-
out un den hag a stouas d'an daoulin dirazañ hag a

c'houlennas digantañ : " Mestr mat, petra am eus d'evit kaout ar vuhez peurbadus da hêrezh ? " 18 Jezuz lavaras dezhañ : "Perak e rez-te mat ac'hanon ? N'hini mat ebet, nemet Doue hepken. 19 Ar gourc'hemen a anavezaz : Na lazhi ket, na ri ket avoultriezh, na laeri ket, na lavari ket fals-testeni, na ri gaou o den, enoriñ a ri da dad ha da vamm ". 20 Hag hemañ respont : " Mestr, emezañ, kement-se holl am eus mirad al va yaouankiz ". 21 Neuze Jezuz o vezañ paret e loù warnañ, hen karas hag a lavaras dezhañ : " Un a ra diouer dit c'hoazh : kae, gwerzh kement ac'h hag hen ro d'ar beorion hag az po un teñzor en ne ha neuze deus, hag heuilh ac'hanon goude bezañ sammet ar groaz war da chouk ". 22 Hemañ avat, glac'hare gant ar gomz-se, a yeas kuit trist-meurbet, rak mañ bras en devoa. 23 Jezuz a sellas tro-war-dro dezhañ hag a lavaras : "Na pegen diaes ez eo d'ar re o deus danvet monet e-barzh rouantelezh Doue ". 24 Souezhet-bras e an diskibion gant e gomzoù ; met Jezuz a lavaras dezhañ adarre : " Va bugale, na pegen diaes d'ar re a laka fiziañs en danvez, monet e-barzh rouantelezh Doue. 25 Aesoc'h eo d'ur c'hañval tremen dre graoenn un nado eget da un den pinvidik monet e-barzh rouantelezh Doue. 26 Souezhetoc'h-souezhetañ ez ae an diskibion, ma lavarent an eil d'egile : "Piv eta a c'hell bezañ salvet ? " 27 Jezuz a sellas outo hag a lavaras : "D'an dud ez eo dic'hallus kement-se, met da Zoue n'eo ket, rak Doue a c'hell pep tra ".
50

DIGOLL GRATAET D'AR RE O DEVEZO DILEZET PE? TRA

28 Neuze ez en em lakaas Pêr da lavarout dezhañ Setu ! ni hon eus dilezet pep tra hag hon eus da oliet. 29 Hag e respontas Jezuz : "E gwirionez, m'hen var deoc'h, n'eus den o tilezel ti, breudeur, c'hoazed, mamm, tad, bugale, parkeier, abalamour din-me ha an Aviel, 30 a gement n'en devez ket adalek an amzer- en, kant gwech kement all a diez, a vreudeur, a c'hoazed, a vammoù, a vugale, a barkeier, gant heskinezh, hag en amzer-da-zont ar vuhez peurbadus. 31 Kalz us ar re gentañ a vezo ar re ziwezhañ, hag ar re ziwezhañ a vezo ar re gentañ ".
REDE DIOUGAN AR BASION

(Mzh 20, 17-19 ; Lk 18, 31-34)

32 Edont gant an hent o pignat da Jeruzalem. Jean a gerzhe en o raok ; saouzanet e oant ha mont a raint d'e heul leun a spont. Ha Jezuz o kemerout adarre an diskibion a-gostez, en em lakaas da ziskleriañ dezho ar pezh a zlee c'hoarvezout outañ. 33 " Setu ! Pignat reomp da Jeruzalem ha Mab an Den a vo lakaet etre daouarn ar veleion-vras hag ar Skribed ; e varn a raint ar marv hag e lakaat etre daouarn ar baganed. 34 Goap raint anezhañ, skopañ outañ, e skourjezañ, e lakaat ar marv, hag a-benn tri devezh e tasore'ho ".
SOULENN MIBION ZEBEDEA

(Mzh 20, 20-28)

35 Jakez ha Yann, mibion Zebedea, a dostaas outañ ho touez a vezo ho servijer, 44 hag an neb a venno hag a lavaras dezhañ: "Mestr! fellout a ra dimp a raftezañ ar c'hentañ, a vezo sklavour dindan an holl. evidomp kement a c'houlenimp diganit". 36 - "Petra 5 Rak Mab an Den n'eo ket deuet da vezañ servijet, met a fell deoc'h e rafen evidoc'h?" emezañ dezho. 37 "Gla servijañ ha da reiñ e vuhez evel daspren, evit kalz dimp, emezo, bezañ azezet, unan a-zehoù hag egile a dud". 38 - "N'ouzoc'h ket, eme Jezuz gleiz dit, ez klod". 38 - "N'ouzoc'h ket, eme Jezuz petra a c'houlennit. Ha gouest oc'h-c'hwi da evañ? c'haliriad am eus da evañ, ha da vezañ badezet ganti". 39 - "Ya! emezo, gouest omp". Neuze e lavaras Jez dezho: "Ar c'haliriad am eus da evañ, a evot, ha gar ar vadeziant am eus-me da vezañ badezet ganti, e vior badezet, 40 hogen evit bezañ azezet a-zehoù pe a gleid din, n'eo ket din-me hen aotren deoc'h; kement-se zo bet miret d'ar re m'eo bet aozet evito". 41 Pa glevjont anv a gement-se, e savas droug en Deg ouzh Jakez ha Yann. 42 Jezuz avat o galvas hag a lavaras dezho: "Hen gouzout a rit: ar re a seller evel pennoù bras ar pobloù ara o mistri warno hag an uhelidi en o zou ez a laka o beli da bouezañ warno. 43 Ganeoc'h avat, ne deo ket kont evel-se, rak an neb a venno bezañ bras

37. En Aviel Sant Mazhe ez eo mamm Jakez ha Yann a welomp oc'h ober ouzh hon Salver an hevelep goulennou hag amañ. Sant Mark a ro dimp da gompren ne gomz ket Salome anezhi hec'h-unan, met en anv he mibion. Ar c'hlod a c'hoantaont kaout lod ennañ, a zo en o soñj ur galloud douarel, evel ar Skribed hag a grede e vije politikel rouantelezh ar Mesiaz.

DEN DALL YERIKO

(Mzh 20, 29-34 ; Lk 18, 35-43)

46 Degouezhout a reont e Yeriko. D'ar mare m'edo o vont er-maez eus kêr, a-unan gant e ziskibion hag un toullad mat a dud, edo Bartime, mab Time, ur c'hlaser-bara dall, en e goazez, war ribl an hent. 47 Pa glevas e oa Jezuz an Nazaredad, e stagas da youc'hal: "Jezuz, Mab David, az pezh truez ouzhin!" 48 Meur a hini a groze outañ evit ma tavje, hogen krenvoc'h a se e youc'he: "Mab David, az pezh truez ouzhin!" 49 Ha Jezuz da chom a-sav ha da lavarout: "Galvit-eñ". Gervel a reont eta an den dall hag e lavarjont dezhañ: "Kemer kalon! Sav! Da c'hervel a ra". 50 Hag eñ da deurel e vantell diwarnañ, hag en ul lamm da gaout Jezuz. 51 Jezuz a c'houlennas outañ: "Petra 'fell dit e rafen dit?" - "Aotroù, eme an den dall dezhañ, ma welin!" 52 Ha Jezuz a lavaras dezhañ: "Kae! da feiz he deus da salvet". 53 Raktal e welas hag e heuilhe Jezuz war an hent.

DONEDIGEZH VEUR JEZUZ DA JERUZALEM

(Mzh 21, 1-2 ; Lk 21, 29-45 ; Yn 12, 12-19)

11. 1 Pa voent erru tost da Jeruzalem, e-tal Bet fage ha Betania war-du menez an Olived, e kasas Jezus daou eus e ziskibion, 2 en ur lavarout dezho : "I d'ar gêriadenn a zo dirazoc'h. Kerkent ha degouezhenni, e kavot un azenig stag ha n'eus bet den ebet azzet warnañ c'hoazh. Distagit-ñ hag hen degasit ganoc'h. 3 Ha ma lavar unan bennak deoc'h : Petra 'rit-aze ? respontit : An Aotrou en deus ezhomm anezhañ ha kent pell e tegaso anezhañ endro amañ". 4 Monet a rejont eta hag e kavjont un azenig stag e-tal un nor, ermaez, war ar ru ; hag int d'e zistagañ. 5 Darn eus an re en em gave eno a lavaras dezho : "Petra 'zo kaoz deoc'h da zistagañ an azenig-se ?" 6 Eilgeriañ a rejont evel m'en devoa lavaret Jezus hag e voent lezet d'ober. 7 Degas a reont neuze an azenig da Jezus, teurel warnañ o mantilli, ha Jezus a azezas warnañ. 8 Kalz a dud a ledas o mantilli war an hent, ha lod all a strewas glazur bet troc'het ganto er parkeier. 9 Ar re a gerzhe en a-raok, koulz hag ar re a zeue war-lerc'h a youc'he : "Hosanna ! Benniget ra vezo an hini a zeu en anv an Aotrou ! 10 Benniget ra vezo ar rouantelezh a zo o tonet, hini David hon Tad. Hosanna e barr an Neñvou !" 11 Antren a reas Jezus, ha mont a reas d'an Templ, ha goude bezañ graet ur sell-tro ouzh pep tra, o vezañ ma oa diwezhat anezhi a-benn neuze, ez eas er-maez evit kemerout hent Betania a-gevret gant an Daouzeg.

R FIEZENN VILLIGET

(Mzh 21, 18-19)

12 Antronoz p'edont o kuitaat Betania e savas na-da Jezus. 13 Hag o welout eus a-bell ur wezenn-fiez goloet a zelioù, e tostaas da welout hag-en e klavje un ara bennak enni. Hogen pa voe erru stok outi, ne gasas netra nemet delioù, rak n'edo ket mare ar fiez. 14 Neuze e savas e vouezh hag e lavaras d'ar fiezenn : "Ra na zebro biken den ebet eus da frouezh !" E ziskibion a glevas.

AR VARC'HADOURION SKOET ER-MAEZ EUS AN TEMPL

(Mzh 21, 12-17 ; Lk 19, 45-48)

15 Degouezhout a rejont en Jeruzalem. Pa voe aet e-barzh an templ, ez en em lakaas da gas kuit alese kement hini a oa eno o werzhañ pe o prenañ hag e tiskaras delioù an eskemmerion-arc'hant ha kadorioù ar varc'hadourion goulmed. 16 Ha ne leze den ebet da dreuziñ an templ en ur zougen ur samm bennak. 17 Ha setu ar geleennadurezh a roe dezho : "Daoust ha n'eo ket bet skrivet : Va zi a vo anvet un ti a bedenn evit an holl vroadoù ? C'hwi avat, un toull laeron hoc'h eus graet gantañ !"

17. Isahia, 56, Yeremia 7, 11.

18 Ar Veleion-Vras hag ar Skribed a glevas an dra-se ha klask a raent an tu d'hen lakaat da vervel, rak o devoa razañ, abalamour ma estlamme an holl ouzh e gelennadurezh. 19 Pa voe deut an abardaez, kuitajont kêr.

AR FIEZENN DISEC'HET

(Mzh 21, 19-22)

20 Antronoz vintin en ur vont e-biou, e weljont ar fiezenn disec'het betek he gwrizioù. 21 Soñj a zeuas da Bêr hag e lavaras da Jezuz : " Mestr, sell'ta, ar fiezenn bet milliget ganit a zo sec'het ". 22 Ha Jezuz da eilgeriañ dezho : " Ho pet feiz en Doue ! 23 E gwirionez, m'hen lavar deoc'h, ma lavar unan bennak d'ar menez-mañ : Sav alese hag en em daol er mor, mar ne chomet ket da arvariañ en e galon, met mar kred, e tegouezho ar pezh a lavar, ac'hanta, e vo roet e vennad dezhañ. 24 Setu perak e lavaran deoc'h : petra bennak a c'houlennot en ho pedennoù, kredit hoc'h eus hen resevet end-eün, hag e vo roet ho mennad deoc'h.

18. O klevout an traoù-se e sav konnar e kalon enebourion Jezuz, koulz ar Veleion-Vras hag a oa Sadukeidi, evel ar Skribed a oa Farizianed al lodenn vrasañ a-nezho. Tu a vije bet dezho da herzel Jezuz gant polised an Templ a oa dindan dalc'h ar Veleion-Vras. Met aon o deus rak Jezuz (aon na rafe ur burzhud enep dezho), hag aon rak ar bobl (aon na savfe ar bobl da zifenn Jezuz gant armoù). Ha klask a reont eta an doare d'en em gemerout.

Pa vezit en ho sav o pediñ, pardonit, mar hoc'h eus dra bennak a-enep unan bennak, abalamour d'ho Tad a bobl en Neñv da bardoniñ deoc'h ivez ho pec'hedoù".

GULENN AR VELEION DA JEZUZ DIWAR-BENN E VESTRONIEZH

Mzh 21, 23-27 ; Lk 20, 1-8)

27 Distreiñ a reont eta da Jeruzalem. Hag evel 'edo Jezuz o vonet hag o tonet dre an Templ, e tostaas etañ ar Veleion-Vras, ar Skribed hag an Henaourion hag lavarjont dezhañ : " Dre be veli e rez-te ar pezh a vez ? Piv en deus roet beli dit d'ober kement-se ? " Jezuz avat a respontas dezho : " Ur goulenn ne rin ken ouzhoc'h ; respontit din, hag e lavarin deoc'h dre be-seurt beli e ran-me kement-se. 30 Badeziant Yann, pe eus an Neñv e teue, pe eus an dud ? Respontit din ". 31 Met ar re-mañ a soñje hag a lavare kenetrezo : " Mar lavaromp : eus an Neñv, e lavaro : Perak eta n'hoc'h

25. Ar Yuzevion a bede en o sav. Ne gomz Jezuz amañ nemet eus efedusted ar bedenn. Met sklacr eo o talvez darvoud ar fiezenn disec'het da verkañ traoù all. Ar wezenn difrouezh eo pobl Israhel a vo milliget ha kastizet hepdale, evel ma tisklerio Jezuz en deiz-se end-eün d'ar Skribed en Templ gant parabolenn ar winiourion vuntrerion. Ar fiezenn disec'het a zo ur barabolenn en ober.

26. Ar werzad-mañ a vank en dornskridoù gwellañ : " Met ma ne bardonit ket, ho Tad hag a zo en Neñv, ne bardono ket ho pec'hedoù deoc'h kennebeut".

eus ket kredet ennañ ? Hogen daoust hag e lavarimp: eus an dud ? " 32 Aon o devoa rak ar bobl, en abeg ma sell an holl Yann evel un diouganer gwirion . 33 Hag int neuze da respont da Jezuz : " N'ouzomp ket " - " Ma' em Jezuz dezho, me kennebeut all, ne lavarint ket deoc'h p dre veli e ran kement-se " .

PARABOLENN AR WINIOURION VUNTREIRION

(Mzh 21, 33-46 ; Lk 20, 9-19)

1 Hage stagas Jezuz da gomz outo dre barabolenno : " Bez e oa un den hag a blantas ur winieg ; lakaat e eure ur c'harzh tro-dro , kleuziañ ur waskell , ha se un tour . He feurmiñ a eure da winiourion hag ez eas kuit da bell-vro . 2 Pa voe deuet ar c'houlz , e kasas ur mevel da gaout ar winiourion evit resev digant e lod eus frouezh ar winieg . 3 Met ar re-mañ a dapas krog ennañ , a skoas gantañ , hag hen kasas en-dro ez c'houllo . 4 A-nevez e kasas d'o c'haout ur mevel all ; hemañ ivez a skojoñt gantañ war e benn hag ober disme- gañs dezhañ . 5 Un all a gasas c'hoazh hag hemañ a lazhoñt . Kalz a re all a gasas ; skeiñ a rejont gant darn anezho ha lazhañ darn all . 6 Unan a chome c'ho- azh gantañ : e vab muiañ-karet . Hen kas a reas daveto da ziwezhañ en ur lavarout outañ e-unan: Doujañs o de- vezo ouzh va mab . 7 Hogen ar winiourion-se a lavar- as kenetrezo: Hemañ eo an hêr. Deomp, lazhoñt-eñ ha dim- ni e vo an hêrezh . 8 Hag o kregiñ ennañ, hen lazhoñt

hag hen taoljoñt er-maez eus ar winieg . 9 Petra 'raio Mestr ar winieg? Dont a raio hag e lazho ar winiourion hag e roio ar winieg da reoù all . 10 Ha n'hoc'h eus ket lennet an dra-mañ er Skritur : Ar maen distaolet gant saverion an ti , hennezh a zo aet da vaen-korn ? 11 Gant an Aotrou ez eo bet graet kement-se hag un dra varzhuz ez eo d'hon daoulagad ! " 12 Hag e klaskent an du da gregiñ ennañ, met aon o devoe rak ar bobl. Kom- prenet mat o devoa e oa evito en devoa kontet ar bara- bolenn-se. E lezel a rejont eta ha mont kuit.

AN DINER DLEET DA GAESAR

(Mzh 22, 15-22 ; Lk 20, 20-26)

13 Da c'houde e kasjoñt d'e gaout hiniennoù eus ar Farizianed hag eus an Herodianed evit e dapout en e gomzoù . 14 Ar re-mañ a zeuas eta hag a lavar- as dezhañ : " Mestr gouzout a reomp ez out gwirion ha ne dout ket chalet gant nikun ; rak ne sellez ket ouzh diavaez an dud, met deskiñ a rez hervez ar wirionez hent Doue ... Ha mat eo paeañ an truañ da Gaesar pe n'eo ket? Ha pae- añ a raomp pe ne raomp ket ? " 15 Met eñ , oc'h anaout o zrubaderezh , a lavar- as dezho : " Perak am amprout- hu ? Deut amañ din un diner ma welin " . 16 Hag e te- gasjoñt unan dezhañ . Neuze e lavar- as dezho : " Poltred

10-11 . Psalm 11, 22-23 . Jezuz distaolet gant ar Yuze- vion eo an hini a zo bet lakaet gant e Dad da vaen- korn, evel diazez pep savadur er bed.

piv eo hemañ ? hag an enskrivadur ?" - " Reoù Gaesar
emezo. 17 Ha Jezuz da ziskleriañ dezho: "A zo da Gaesar,
reiñ da Gaesar; hag a zo da Zoue, da Zoue !" Ma vanent
batet gantañ.

GOULENN AR SADUKEIDI DIWAR-BENN AN DASORC'HIDIGEZH

(Mzh 22, 34-40)

18 Donet a reas ivez d'e gaout Sadukeidi, -ar re
a lavar n'eus ket a zazorc'hidigezh ; hag ar goulenn-
mañ a rejont outañ : 19 " Mestr, emezo, Moizez en deus
skrivet ar gourc'hemenn-mañ dimp : Mar deu breur unan
bennak da vervel o lezele wreg war e lerc'h, met hep bugel
ebet, e timezo e vreur d'an intañvez evit sevel lignez
d'e vreur. 20 Bez ' e oa seizh breur. Ar c'hentañ a zi-
mezas hag a varvas dishêr. 21 An eil a gemeras an intañ-
vez hag a varvas ivez dishêr. Gant an trede e voe heñ-
vel ; 22 hag o seizh ne lezjont lignez ebet war o
lerc'h . An diwezhañ anezho-holl e varvas ar wreg ivez.
23 A-benn an dasorc'hidigezh, pa savint a varv da vev,

18. Ar Sadukeidi a c'hortad hag en em lakae da ziskibion ar
beleg-meur Sadok . Ne gredent ket nag en adsavidi-
gezh ar c'horfoù nag en divarvelezh an ene , an eil
kredenn o vezañ stag ouzh eben en o soñj; evito n'hel-
le ket an ene padout a-ziavaez eus ar c'horf. Setu pe-
rak e respont Hor Salver dezho dre brouiñ diwar skri-
doù Moizez divarvelezh an Uheldadoù Abraham , Isaak ha
Yakob, divarvelezh an eneoù o vezañ an arrez eus dasor-
c'hidigezh ar c'horfoù.

19. Adlezenn 25, 5 h.a.

a behini anezho e vo-hi gwreg peogwir he deus-hi bet
seizh da bried ? " 24 Jezuz a respontas dezho: " Mar
faziit, daoust ha n'eo ket dre n'anavezit ket ar Skri-
turioù na galloud Doue ? 25 Pa zasorc'h ar re varv, ar
baotred ne zimezont ket nag ar merc'hed kennebeut; bez '
e vezont evel Aeles en Neñvoù. 26 Diwar-benn azvevidi-
gezh ar re varv , daoust ha n'hoc'h eus ket lennet , e
levr Moizez, e pennad ar Vodenn , e pe stumm e komzas
Doue outañ ? : Me, emezañ, eo Doue Abraham, Doue Izaak
ha Doue Yakob ? 27 N'eo ket un Doue reoù varv , met un
Doue reoù vev. Faziañ a rit da vat !"

AR GOURC'HEMENN BRASAN

(Mzh 22, 34-40)

28 Unan eus ar Skribed hag en devoa o c'hlevet o
taelat, o welout en devoa respontet brav dezho, a dos-
taas hag a c'houlennas: " Pehini eo ar c'hentañ eus an
holl c'hourc'hemennoù ? " - 29 " Ar c'hentañ, eme Je-
zuz, eo hemañ : Klev, Israhel, an Aotroù hon Doue eo
an Aotroù nemetañ . 30 Karout a ri an Aotroù da Zoue
gant da holl galon, gant da holl ene, gant da holl spe-
red ha gant da holl nerzh . 31 Sed amañ an eil: Karout
a ri da nesañ evel d'out da-unan . Brasoc'h eget ar re -
se, n'eus gourc'hemenn all ebet " . 32 Hag ar Skrib da
genderc'hel : " Mat-kaer, Mestr, emezañ . Gant gwirio-
nez ac'h eus lavaret ez eo oñ an Hini nemetañ ha n'eus

26. Ermaeziadeg 3, 1 h.a.

29. Adlezenn 6, 4-6.

hini all ebet estregetañ. 33 E garout gant an holl ga-
lon, gant an holl spered ha gant an holl nerzh, ha ka-
rout an nesañ evel an-unan, a dalvez war an holl loska-
berzhioù hag an holl sakrifisoù ". 34 Jezuz o welou
en devoa respontet gant furnez, a lavaras dezhañ: " N'
maout ket pell diouzh Rouantelezh Doue ". Ha den ebe-
ne grede mui ober goulennoù outañ.

MAB PIV EO AR MESIAZ ?

(Mzh 22, 41-45 ; Lk 20, 41-44)

35 Jezuz o padout da gelenn en Templ a reas ar
goulenn-mañ : " Penaos e lavar ar Skribed ez eo
C'hrist Mab da Zavid? 36 Rak David e-unan awenet gant ar
Spered Glan en deus komzet evel-henn : An Aotrou
deus lavaret d'am Aotrou : Azez a-zehoù din betek ma
lakin da enebourion da skabell dindan da dreid? 37 Ma ra
David e-unan " Aotrou " anezhañ, penaos eta ez eo mab
dezhañ ? " Hag ar bobl a-vernioù hen selaoue gant pli-
jadur.

AR SKRIBED BARNET GANT JEZUZ

(Mzh 23, 1,6,7 ; Lk 20, 45-47)

38 En e gelennadurezh e lavare c'hoazh Jezuz: Di-
wallit diouzh ar Skribed a gar bale gant saeoù hir, be-
zañ saludet war al leurgêrioù; kaout ar c'hadorioù ken-
tañ er sinagogennoù hag al lec'hioù kentañ er banve-
zioù ; 40 ar seurt tud-se a lonk tiegezhioù an intañ-

36. Psalm 110, 1.

zed, hag a ra van d'ober pedennoù hir. Rustoc'h a
e vo ar varnedigezh a resevo ar re-se ".
EZON AN INTANVEZ

JEZUZ AN INTANVEZ

(Lk 21, 1-4)

41 En e goazez edo Jezuz a-dal d'an Teñzorlec'h
g e selle penaos e taole ar bobl moneiz e-barzh .
42 Dont a re-
un intañvez paour hag a lakaas daou bezhig-moneiz a
alveze ur c'hard-asenn . 43 Hag eñ da c'hervel e zis-
kibion : " E gwirionez, m'hen lavar deoc'h, emezañ, an
intanvez-se hag hi paour-glez, he deus lakaet muioc'h
get kement hini en deus profet d'an Teñzor . 44 Rak
oll o deus roet diwar o dreist-ezhomm ; hi avat he
deus profet diwar he dienezh : he holl beadra, kement
e devoa evit bevañ ".
ISMANTR JERUZALEM HAG EIL DONEDIGEZH AR C'HRIST

(Mzh 24 ; Lk 21, 5-36)

13 . 1 Pa 'z ae Jezuz er-maez eus an Templ, e la-
varas dezhañ unan eus e ziskibion : " Mestr, sell ! pe-
bezh moin ! pebezh savadurioù ! " 2 Ha Jezuz a respon-
tas dezhañ : " Gwelout a rez ar pezhioù-savadurioù-se?
Ne vo ket lezet ur maen war ur maen a gement na vo ket
diskaret" . 3 Pa voe aet en e goazez war Venez an Oli-
ved, dirak an Templ, e c'houlennas Pêr, Jakez, Yann
hag Andrev outañ e-kuzulik: 4 "Lavar dimp peur e c'hoar-

vezo kement-se ha pe rouez a vo, pa vezo an holl dromzo, met ar Spered Santel . 12 Ar breur a zroukroio ou-se war-nes bezañ kaset da benn ? " 5 Neuze e stag breur d'ar marv, hag an tad e vab. Ar vugale en em sa- Jezuz da lavarout dezho " Diwallit na zeufe den d'ho enep o zud hag o lakaio d'ar marv . 13 Kasaet e vi- touellañ. 6 Kalz a zeuio dindan va anv hag a lavaro: Magant an holl abalamour d'am anv . Hogen neb a zal- eo ; ha tud e-leizh a douellint . 7 Pa glevot komz eus betek an diwezh , hennezh a vo salvet . 14 Pa we- brezelioù hag eus brud brezelioù , arabat deoc'h bezañ eta euzh ar gwastadur o ren el lec'h na zere ket strafuilhet . Ret eo e teufe kement-se , hogen ne komprenet neb a lenn ! - neuze ar re a vezo en Judea, ket c'hoaz'h an diwezh. 8 Sevel a raio broad enep broad hent etrezek ar menezioù : 15 an hini a vezo war ad, ha rouantelezh enep rouantelezh. Bez 'e vezo naon-leurdoenn , na ziskennet ket ha n'aet ket en e dida egezhioù. An deroù eus ar gwentroù a vo kement-se . C'hat un dra bennak ac'hano ; 16 an hini a vezo er Diwallit ouzhoc'h-hoc'h-unan. Ho kas a raint dirak al keier, na zistroet ket war e giz da gemerout e van- lezioù-barn, hag er sinagogennoù e viot kannet, ha di- . 17 Gwa d'ar merc'hed a vezo o tougen pe o vagañ rak ar c'houarnierion hag ar rouaned e renkot monet abaoe deizioù-se . 18 Pedit evit na c'hoarvezo ket kement bamour din-me, da zougen testeni dirazo . 19 Rak an deizioù-se a vezo deizioù a gen vo da gentañ embannet an Aviel d'an holl bobloù . 20 Ha trubuilh ken n'eus ket bet par dezhi abaoe penn- Pa'z ho kasint ganto d'ho troukreiñ, na vezit ket ne gentañ ar grouidigezh , pa grouas Doue ar bed , betek choten a-raok gant ar pezh a lavarot , met lavarit a remañ, ha na vezo biken . 20 Ha ma n'en dije ket . an pezh a vo roet deoc'h war an taol, rak n'eo ket c'hwitroù berraet an deizioù-se, ne vije salvet den ebet; et abalamour d'an dibabidi bet dilennet gentañ , en

5. Jezuz a grog amañ gant ar brezegenn diwar-benn fin ar bed. Ha daou dra a zo diouganet gentañ war an dro : fin ur bed ha fin ar bed, fin Jeruzalem ha fin ar bed-holl, an hini kentañ o vezañ skeudenn eben . E testenn Sant Mark e seblant lodenn gentañ ar brezegenn komz a-zivout an daou dra war an dro betek ar gwerzad 14, neuze a-zivout fin Jeruzalem eus 14 da 21 , hag a-zivout fin ar bed eus 21 betek diwezh ar pennad.

8. Gwentroù : kenveriañ a ra Hor Salver ar reuzioù hag ar poanioù, a vezo e diwezh ar bed ouzh poanioù ar ma- moù o lakaat o bugale er bed.

eus berraet an deizioù-se.

21 Neuze ma lavarar deoc'h : Sell ! ar C'hrist a amañ . Sell! ahont emañ, na gredit ket . 22 Rak fals-risted ha falsprofeded a savo hag a raio sinoù ha arzhudoù da douellañ an dibabidi zoken, mar bije gal-

. Plat ha kompez ez eo toennoù an tiez e broioù ar vev-Heol, en doare ma c'heller bale warno . Setu perak en eus troet gant ar ger "leurdoenn".

let . 23 C'hwi eta taolit evezh ; setu , degemennet em eus pep tra deoc'h en-araok . 24 Hogen en deizioù-se , goude an tñbulh-se , e teñvalaio an heol ha ne roi mui al loar he sklaerder ; 25 ar stered a gouezho eus an oabl hag ar galloudegezhioù a zo en Neñvoù a vobrallet . 26 Neuze e vo gwelet Mab an Den o tont er c'hoabr , gant galloud bras ha klod . 27 Neuze e kaso an Aelez da zastum e zibabidi eus ar pevar avel , eus penn pellañ an douar da benn pellañ an neñv . 28 Kement diouzh skouer ar wezenn-fiez . Kerkent ha ma teu he skourroù da vezañ tener ha ma tiwan he delioù ec'h anavezit emañ tost an hañv. 29 Evel-se c'hwi ivez, pa welot kement-se o tonet da wir, gouezit emañ-eñ tost, e-tal an dorioù . 30 En gwirionez, m'hen lavar deoc'h, ne dremeno ket ar remziad-mañ , kent da gement se holl c'hoarvezout . 31 An neñv hag an douar a dremeno , va c'homzoù avat ne dremenint ket . 32 Evit pezh a sell ouzh an deiz-se pe an eur-se, den ne oar, nag an Aelez en neñv , nag ar Mab, nemet an Tad hepken . 33 lakait evezh ha beilhit, rak n'ouzoc'h ket peur e vo an amzer-

30 . A-raok fin ar remziad-tud a gleve Hor Salver o komz, e vo c'hoarvezet an holl draoù-se, pe en o gwirionez, pe en o skeudenn . Fin Jeruzalem hag a zo arouez fin ar bed-holl, a zo c'hoarvezet er bloavezh 70, un 4 vloaz goude marv Hor Salver.

se . 34 Hevelep tra eo hag un den aet e beaj ; en ur gitaat e di , e roas ar renerezh anezhañ d'e servijerion , ha da bep hini e labour , ha d'ar porzhier o c'hourc'hemennas beilhal . 35 Beilhit eta (rak n'ouzoc'h ket pe da amzer e teuo mestr an ti en-dro , pe diouzh an abardaez, pe da hanternoz, pe da gan ar c'hilhog, pe diouzh ar beure), 36 betegout na errufe a-greiz-holl ha n'ho kavfe kousket . 37 Ar pezh a lavaran deoc'h, d'an holl hen lavaran : Beilhit ! "

AN IRIENN A-ENEP JEZUZ

(Mzh 26, 1-5 ; Lk 22, 1-2)

14. 1 A-benn daou zevezh edo ar Pask ha Gouel ar Bara-Dic'hôell da vezañ , hag an Arc'heveleion hag ar Skribed a oa o klask penaos pakañ Jezuz dre widre, evit e lakaat d'ar marv . 2 Met lavarout a raent : " Arabat e ve e-pad ar gouel, gant aon na savfe trouz e-mesk ar bobl".

MAOUEZ HE LESTRAD C'HWEZ-VAT E BETANIA

(Mzh 26, 6-13 ; Yn 12, 1-8)

3 Edo Jezuz e Betania, e ti Simon al Lovr . E-pad m'edo ouzh taol , e teuas ur vaouez ganti ul lestrig glanvaen , leun a frond nard pur a briz bras-meurbet ; terriñ a reas al lestrig ha skuilhañ ar frond war benn Jezuz . 4 Darn a daere kenetrezo : " Da betra mont da goll ar c'hwez-vat-se ? 5 Gallet e vije bet gwerzhañ ar c'hwez-vat-se ouzhpenn tri c'hant diner hag o reiñ

d'ar beorion ! " Hag e c'hrozmolent a-enep dezhi. 6 Met Jezuz a lavaras : " Lezit-hi ! perak e rit-hu poan dezhi ? Un oberenn vat he deus graet em c'heñver. 7 Atav hoc'h eus peorion en ho touez, ha pa girit, e c'hellit ober vad dezho . Me avat n'ho pezo ket atav. 8 Ar pezh a c'helle he deus graet. En a-raok he deus balzamet va c'horf a-benn ar sebeliadur. 9 E gwirionez, m'hen lavar deoc'h, e pe lec'h bennak ma vo prezeget an Aviel, dre ar bed holl, e vezo danevellet en eñvor anezhi, ar pezh he deus graet ".

GWALL-WERZH JUDAZ

(Mzh 16, 14-16 ; Lk 22, 3-6)

10 Neuze Judaz Iskariot , unan eus an Daouzeg, a yeas da gaout pennoù bras ar veleion evit gwerzhañ Jezuz dezho . 11 Ouzh hen klevout e voent laouen , hag e lavarjont reiñ arc'hant dezhañ . Adalek neuze, e klaske eta un degouezh mat, d'e lakaat etre o daouarn.

AOZIDIGEZH AR PASK

(Mzh 26, 17-19 ; Lk 22, 7-13)

12 An deiz kentañ eus ar Bara-Dic'hôell, ma kinninged ar Pask, e lavaras an diskibion da Jezuz : " Pelec'h e fell dit ez afemp da aozañ an traoù dit evit debriñ

12 . Ar yaou emamp . Gant ar yaou da noz e krogo ar Pask ha sizhun ar Bara-Dic'hôell . Koulskoude deiz bras ar Pask ne vo nemet an deiz warlerc'h , gant ar gwener da noz.

ar Pask ? " 13 Hag eñ da gas daou eus e ziskibion en ur lavarout dezho : " It e kêr . En em gaout a ray ganeoc'h un den o tougen ur podad-dour . It war e lerc'h, 14 hag e pe lec'h bennak ma antreo , lavarit da vestr an ti : Ar Mestr a c'houlenn diganit : Pelec'h emañ ar sal e c'hellin debriñ ar Pask enni gant va diskibion ? Hag eñ a ziskouezo deoc'h ur sal vras war-laez , gant pluegoù enni, ha prest-kloz. Eno eta kempennit an traoù evidomp". 16 An diskibion a yeas war-raok etrezek kêr, ha kaout a rejont an traoù evel m'en devoa lavaret dezho, hag ec'h aozjont ar Pask.

AR GOAN DIWEZHAN

(Mzh 26, 20-49 ; Lk 22, 14-23 ; Yn 13, 21-26)

17 Pa voe deut an abardaez , ec'h erru Jezuz gant an Daouzeg . 18 Tra m'edont ouzh taol gant o fred , e lavaras Jezuz dezho : " En gwirionez , m'hen lavar deoc'h, unan ac'hanoc'h am gwerzho , unan hag a zo o debriñ ganin" . 19 Stagañ a rejont neuze da dristataat, hag en em lakjont da c'houlenn digantañ an eil goude egile : " Ha me an hini eo ? " 20 Hag eñ da respont dezho : " Unan eus an Daouzeg eo , unan hag a laka e zorn ganin er plad . 21 Mab an Den evit gwir a ya kuit hervez m'eo skrivet diwar e benn . Mallozh avat d'an den a vo gwerzhet gantañ Mab an Den ! Gwell e vije bet d'en den-se na vije ket bet ganet ! "

22 E-pad ma tebrent , e kemeras bara ha goude bezañ lavaret ar vennozh , e torras anezhañ hag hen roas

dezho en ur lavarout: "Kemerit, kement-mañ eo va c'horf!"
 23 Ha goude-se, o kregiñ en ur c'halir, e trugarekaas
 hag hen roas dezho, hag holl ec'h evjont dioutañ. 24
 Hag e lavaras dezho: "Kement-mañ eo va gwad, gwad ar
 Gevredadurezh skuilhet evit ongroez an dud. 25 En gwi-
 rionez, m'hen lavar deoc'h, ne evin mui eus frouezh ar
 winienn betek an deiz maz evin hini nevez e rouante-
 lezh Doue".

AN DIOUGAN EUS DILEZ AN DISKIBION HAG EUS DINAC'H PER

(Mzh 26 ; Lk 22, 31-39 ; Yn 13, 36-38)

26 Goude kan ar psalmoù ez ejont da venez an Oli-
 ved, 27 hag e lavaras Jezuz dezho: "Holl e tegouezho
 ganeoc'h failhañ rak skrivet eo: Skeiñ a rin gant ar
 mesaer hag an deñved a vo stlabezet a bep tu. 28 Met
 pa vin adsavet da vev, ez in en ho raok da C'halilea".
 29 Pêr avat a lavaras dezhañ: "Ha pa zeufe an holl da
 failhañ, me avat ne rin ket!" - "En gwirionez, m'hen
 lavar dit, eme Jezuz dezhañ, hiziv, en noz-mañ end-eün,
 kent d'ar c'hilhog kanañ div wech, a-benn teir gwech
 am dinac'hi!" 31 Met eñ a lavare kaeroc'h a se: "Ha
 pa rankfen mervel ganit, me n'az tinac'hin ket!" Hag
 holl e lavarent heñvel.

E GETSEMANI

(Mzh 26, 36-46 ; Lk 22, 40-46)

32 Donet a rejont d'un domani anvet Getsemani.

Hag e lavaras Jezuz d'e ziskibion: "Azezit amañ, tra
 ma vin-me o pediñ". 33 Neuze e kemeras gantañ Pêr, Jakez
 ha Yann hag e krogas spont hag anken ennañ. 34 Lavarout
 a eure: "Trist eo va ene da vervel; chomit amañ ha
 beilhit!" 35 Hag o vonet un tammig pelloc'h, e koue-
 zhe d'an douar, hag e pede maz aje an eur-se pell diou-
 tañ, mar gallje se bezañ. 36 Lavarout a rae: "Abba!
 Tad! pep tra a c'hellez; distro ar c'halir-se diou-
 zhin. 37 Koulskoude, nann ar pezh a vennan-me, met ar
 pezh a venneze-te". Distreiñ a reas ha kousket o c'havas,
 hag e lavaras da Bêr: "Simon, kousket a rez? N'ac'h
 eus ket gallet beilhañ un eurvezh-pad? 38 Beilhit ha
 pedit evit na deot ket dindan demptadur; gredus eo ar
 spered, met gwan eo ar c'horf". 39 A-nevez e pellaas,
 hag e pedas o lavarout an hevelep komzoù. 40 Pa zis-
 troas adarre, o c'havas kousket, rak ponner e oa aet o
 daoulagad; ha ne ouient ket petra da respont dezhañ.
 41 Evit an trede gwech e tistroas hag e lavaras dezho:
 "Kouskit bremañ ha diskuizhit. Awalc'h eo. Deut eo
 an eur; setu m'emañ Mab an Den o vont da vezañ lakaet
 etre daouarn ar bec'herion. 42 Savit. Deomp! Setu
 m'emañ tost an hini am gwerzh".

JEZUZ A ZO KEMERET

(Mzh 26, 47-56 ; Lk 22, 47-53 ; Yn 18, 2-12)

43 Ha kerkent, hag eñ c'hoazh o komz, e tegouezhas
 Judaz, unan eus an Daouzeg, ha gantañ ur bobl a dud

gant klezeier da bizhier, kaset gant pennoù bras ar veleion, gant ar Skribed hag an Henaourion . 44 Ar merk-mañ en devoa roet an traitour dezho : "An hini a bokin dezhañ, emezañ, hennezh eo: krogit ennañ hag hen kasit gant evezh " . 45 Kerkent hag en em gavet , e tostaas ouzh Jezuz en ur lavarout: " Mestr ! " hag e pokas dezhañ. 46 Hag ar re all da lakaat o daouarn warnañ ha da gregiñ ennañ . 47 Hogen unan eus ar re a oa eno a denas e gleze , a skoas gant mevel ar Beleg-Bras hag a droc'has dezhañ e skouarn . 48 Ha Jezuz o sevel e vouezh, a lavaras dezho : " Deut oc'h evel etrezek ul laer, gant klezeier ha bizhier, d'am pakañ. 49 Bemdeiz e vezen en ho touez o kelenn en Templ, ha n'hoc'h eus ket kroget ennon. Hogen evit ma teuo da wir ar Skriturioù an hini eo" . 50 Hag holl ouzh hen dilezel e tec'hjont kuit . 51 Ur paotr yaouank a oa ouzh e heul , gant ul lienenn skañv en-dro d'e gorf . Kregiñ a rejont ennañ, 52 met hemañ o leuskel al lienenn a dec'has kuit en noazh.

JEZUZ DIRAK AR BELEG-MEUR

(Mzh 22, 63-71 ; Yn 18, 19-24)

53 Kas a rejont Jezuz ganto da di ar Beleg-Meur ma en em vodas an holl Benveleion , an Henaourion hag ar Skribed . 54 Pêr e heulias a-bell betek e diabarzh porzh ar Beleg-Meur. Azezañ a reas e-mesk ar vevelion, hag e tomme ouzh an tan.

55 Ar Veleion-Vras hag ar C'huzul a-bezh a glaske un testeni bennak a-enep Jezuz evit e gas d'ar marv ; ha ne gavent ket . 56 Kalz evit gwir a zouge fals-testini en e enep, met ne glote ket o zestenioù . 57 Ur re bennak o vezañ savet, a zougas ar fals-testeni-mañ enep dezhañ : 58 " Ni , emezo , hon eus e glevet o lavarout : Me a ziskaro an Templ-mañ graet gant dorn an den, hag en ur ober tri devezh e savin un all ha ne vo ket diwar dorn an den " . 59 Met war ar poent-se zoken, ne glote ket o zestenioù.

60 Neuze ar Beleg-Meur a yeas en e sav er c'hreiz hag a reas ar goulenn-mañ ouzh Jezuz : " Ne respontez netra ? Petra emañ ar re-se o testeniañ enep dit ? " 61 Jezuz avat a dave ha ne responte mann ebet . A-nevez e c'houlenas ar Beleg-Meur outañ : " Ha te eo ar C'hrist, mab an Hini benniget?" 62 Respont a reas Jezuz : " Me eo ! Hag e welot Mab an Den azezet a-zehoù da c'halloud Doue hag o tonet war goabr an neñv " .

63 Hag ar Begel-Meur neuze da regiñ e zilhada ha da lavarout : " Hag ezhomm hon eus-ni testoù c'hoazh ? 64 Klevet hoc'h eus e gomz disakr. Petra ' gav deoc'h?" Hag holl e varnjont e oa dleet ar marv dezhañ . 65 Hiniennoù en em lakaas da skopañ outañ , da vouchañ e zremm ha da zistagañ krabanadoù gantañ en ur lavarout: " Gra

63 . Roget e veze un tammig gouzougenn an doneg e sin a gañv pe a c'hlac'har.

da brofed ! " . Hag ar vevelion hen degemeraz gant dornadoù.

NAC'HADENNOU PER

(Mzh 26, 69-75 ; Lk 27, 56-62 ; Yn 18, 25-27)

66 Endra m'edo Pêr e traoñ ar porzh, e teuas unan eus mitizhion ar Beleg Meur. 67 O welout Pêr o tommañ, e paras he selloù warnañ, hag e lavaras dezhañ : " Te ivez a oa gant an Nazaredad, gant Jezuz " . 68 Eñ avat a nac'has en ur lavarout : " Ne ouzon ket, ne gomprenan ket pezh a lavarez " . Neuze ez eas er-maez dindan ar porched, hag ar c'hilhog a ganas . 69 Ar vatezh ouzh hen welout en em lakaas adarre da lavarout d'ar re a oa enno : " Hemañ a zo unan anezho ! " Nac'hañ a reas adarre . 70 Prestik goude, ar re a oa eno a lavaras d'o zro da Bêr : " Sur mat ez out eus ar re-se, rak Gallead out " . 71 Met eñ neuze a grogas da vallozhiñ ha da douiñ : " N'anavezan ket an den-se a gomzit anezhañ ! 72 Ha raktal, evit an eil gwech, e kanas ar c'hilhog . Ha Pêr a zeuas soñj dezhañ eus ar gomz en devoa lavaret Jezuz dezhañ : " Kent d'ar c'hilhog kanañ div wech, abenn teir gwech am dinac'hi ! " Hag e tirollas da ouellañ.

JEZUZ DIRAK PILAT

(Mzh 27, 1-2 ; 11-26 ; Lk 23, 1-5 ; 13-25 ;
Yn 18, 28-40 ; 19, 4-16)

15 . 1 Kerkent ha ma voe deiz, e reas ar Bennveleion kuzuliadeg gant an Henaourion, ar Skribed hag ar C'huzul a-bozh ; goude bezañ croet Jezuz, e kasjont anezhañ ganto hag hen lakjont etre daouarn Pilat. 2 Pilat a c'houlennas outañ : " Ha te eo roue ar Yuzevion ? Ha Jezuz da respont : " Hen lavarout a rez ! " 3 Ar Veleion-Vras a damalle forzh traoù dezhañ. 4 Pilat a reas adarre goulennoù outañ : " Ne respontez netra ? Sell nag a draoù a damallont dit ! " 5 Jezuz avat ne respontas mui netra, en hevelep doare ma oa souezhet Pilat.

6 Da geñver pep Gouel e laoske Pilat dezho ur prizonad, an hini a c'houlennent . 7 Bez ' e oa unan anvet Barabbaz hag a oa dalc'het er prizon a-unan gant an dispac'herion o devoa graet ur muntr e-pad an taol-dispac'h . 8 Pignat a reas ar bobl eta, ha kregiñ da c'houlenn ar pezh a oa kustum Pilat da reiñ dezho . 9 " Ha fellout a ra deoc'h, eme hemañ, e laoskfenn deoc'h Roue ar Yuzevion ? " 10 Rak gwelout awalc'h a rae e oa dre warizi o devoa ar Bennveleion e lakaet etre e zaouarn. 11 Ar Bennveleion avat a ise ar bobl da c'houlenn ma laoskje kentoc'h Barrabaz dezho . 12 Pilat o sevel e vouezh adarre, a lavaras dezho : " Neuze petra

1 . Ar setañs douget a-enep Jezuz, en derc'hent, e-pad an noz, a oa a-enep lezenn . Ar barnadennoù a dlee bezañ diskleriet e gouloù an deiz. Setu perak ec'h en em vod adarre tud ar C'huzul, an abretañ ma c'hellont, mall ganto da gas an traoù war-raok.

'rin-me gant an hini a anvit Roue ar Yuzevion ? " Hag int a adstagas da youc'hal : " Stag-eñ ouzh ar groaz !" 14 Pilat a lavare dezho: " Pe zroug en deus graet eta?" Hogen kreñvoc'h a se e youc'hjont : " Stag-eñ ouzh ar groaz !" 15 Gant ar c'hoant da dremen diouzh ar bobl, Pilat a laoskas Barabbaz dezho ha goude skourjezañ Jezuz, e roas anezhañ da vezañ staget ouzh ar groaz.

JEZUZ KURUNET A SPERN

(Mzh 27, 27-30 ; Yn 19, 2-3)

16 Ar soudarded hen sachas e diabarzh ar porzh, da lavarout eo er pretordi . Hag int da vodañ an holl gohortenn, 17 ha d'e wiskañ gant ur vantell-limestra ha da lakaat war e benn ur gurunenn spern bet plezhennet ganto . 18 Neuze e stagjont d'e saludiñ: " Salud, Roue ar Yuzevion ! " 19 Ha gant ur gorzenn e skoent war e benn hag e skopent outañ , hag e taoulinent dirazañ da rentiñ enor dezhañ.

JEZUZ KROAZSTAGET

(Mzh 27, 31-36 ; Lk 23, 26-49 ; Yn 19, 17-30)

20 Ha goude bezañ graet goap outañ, e tennjont ar vantell limestra diwarnañ , hag o vezañ e wisket gant e zilhar e-unan , e kasjont anezhañ er-maez d'e groazstagañ . 21 Un den a Gurena , Simon , tad da Aleksandr ha da Rufuz , hag a oa o tremen e-biou en ur zistreiñ eus ar parkeier , a gemerjont d'ober dezhañ dougen e

groaz. 22 Ren a rejont Jezuz d'al lec'h anvet Golgota, da lavarout eo Lec'h ar Glopenn . 23 Kinnig a rejont dezhañ gwin mesket gant mir ; met ne gemeras ket. 24 E groazstagañ a rejont ha neuze lodennañ e zilhar etrezo dre denañ plouzenn warno , da c'houzout petra a yaje gant pep hini. 25 An trede eur e oa p'hen stagjont ouzh ar groaz . 26 Ar skritell o verkañ an abeg eus e gondaonidigezh a oa ar gerioù-mañ warni : Roue ar Yuzevion . 27 Gantañ e kroazstagjont daou laer, unan a-ze-hoù hag egile a-gleiz dezhañ. 28 Evel-se e voe sevenet ar Skritur hag a lavare : " Gant an dorfedourion ez eo bet lakaet".

29 An dremenidi a wallgomze en e enep en ur hejañ o fenn o lavarout : " Ac'han ! Te hag a ziskar an Templ hag hen sav a-nevez en ur ober tri devezh , 30 en em salv da-unan ha diskenn eus ar groaz ! : 31 En hevelep doare, priñsed ar veleion hag ar Skribed a rae goap anezhañ kenetrezo hag a lavare: " Ar re all en deus salvet ha n'eo ket evit en em salviñ e-unan! 32 Ar C'hrist! Roue Israhel ! Diskennet bremañ eus ar groaz ma welimp, hag e kredimp ! " Betek ar re a oa bet staget ouzh ar groaz war un dro gantañ , a daole dismegañs warnañ . 33 Pa zeuas ar c'hwec'hvet eur , e voe teñvalijenn war an douar a-bezh betek an navet eur.

28 . Miret hon eus ar gwerzad-se da heul levr an Tad Merk , petra bennak maz eus dornskridoù a bouez n'o deus ket anezhañ. Kv. Isahia 53, 12.

34 Ha d'an navet eur, e krias Jezuz gant ur vouezh kreñv : " Eloï , Eloï ! lama sabac'hzani ? " da lavarout eo : " Va Doue, va Doue, perak ac'h eus-te va dilezet? 35 Ouzh hen klevout e lavaras hiniennou eus ar re a oa war-dro : " Sell ! Emañ o c'hervel Elia ! " 36 Unan bennak a redas neuze , a leunias ur spoueenn a winegr , a lakas anezhi e beg ur gorzenn , hag a roas dezhañ da evañ , en ur lavarout : " Lezit ' ta ! Gwelomp hag-eñ e teuo Elia d'e ziskenn ! ". 37 Met Jezuz en ur deurel ur griadenn vras, a dremenias.

38 Neuze gouel an Templ a rogas e daou-hanter adalek al lein betek an diaz . 39 Ar c'hantener hag a oa a-dal da Jezuz, o welout e oa marvet er stumm-se, a lavaras : " En gwirionez, an den-mañ a oa Mab da Zoue ". 40 Bez 'e oa ivez merc'hed hag a selle eus a-bell , en o zouez Mari-Vadalen, Mari mamm da Jakez ar bihanañ ha da Yose , ha Salome , 41 anezho merc'hed a veze ouzh e heul hag hen servije p'edo e Galilea ; ha kalz a reoù all c'hoazh, bet pignet gantañ da Jeruzalem.

AR SEBELIADUR

(Mzh 27, 57-61 ; Lk 23, 50-55 ; Yn 19, 38-42)

42 Dija e oa erru an abardaez , ha dre m'edo ar

34 . Gerioù kentañ ar Psalm 21, 2 eo an hini a zistag Jezuz amañ, psalm a fiziañs en Doue e-kreiz trubuilh ar c'horf hag an ene , un diougan eus ar gwirañ da Basion Hor Salver.

Ragaozadur, da lavarout eo derc'hent ar Sabad, 43 Jozeb a Arimazea, ur c'huzulier enorus , hag a c'hortoze ivez rouantelezh Doue , a yeas gant hardizhiegezh da gaout Pilat hag a c'houlennas digantañ korf Jezuz . 44 Souezhet e voe Pilat e vije bet marvet a-benn neuze. Gervel a eure ar c'hantener hag e c'houlennas digantañ ha pell a oa e oa marvet . 45 Goude bezañ klevet displeg ar c'hantener , e roas ar c'horf da Jozeb . 46 Ha Jozeb o vezañ prenet ul liñsel a ziskennas Jezuz, hen pakas el liñsel hag hen lakaas en ur bez toullet er roc'h , ha war c'henoù ar bez e ruilhas ur maen . 47 Edo Mari-Vadalen ha Mari mamm Yose o sellout mat e pelec'h e oa bet lakaet.

AR BEZ GOULLO

(Mzh 28, 1-8 ; Lk 24, 1610 ; Yn 20, 1-2)

16 . 1 Pa voe tremenet ar Sabad , Mari-Vadalen , Mari mamm Jakez ha Salome a brenas louzeier c'hwez-mat da vont da valzamiñ Jezuz . 2 Ha beure mat , deiz kentañ ar sizhun, e teujont d'ar bez , gant an heol o sevel . 3 Lavarout a raent an eil d'eben : " Piv a ruilho dimp ar maen a-ziwar genoù ar bez ? " 4 Met pa savont o selloù, e taolont pled e oa ruilhet ar maen a-gostez; ur maen bras-meurbet e oa evit gwir . 5 Mont a rejont er bez, hag e weljont en e goazez war an tu dehoù , un den yaouank gwisket gant ur sae wenn; hag e voent spon-tet . 6 Hogen hemañ a lavaras dezho : " Arabat deoc'h

spontañ : Jezuz a Nazared a glaskit , an hini a zo bet staget ouzh ar groaz . Dasorc'het eo ; n'emañ ket amañ. Sed al lec'h m'o devoa e lakaet . 7 It avat ; lavarit d'e ziskibion ha da Bêr ez a en ho raok da C'halilea; eno hen gwelot, evel m'en deus lavaret deoc'h " . 8 Monet a rejont er-maez neuze, ha tec'hout diouzh ar bez, rak krenañ a raent hag e oant er-maez anezho o-unan. Ha netra ne lavarjont da zen ebet gant a spontet ma o-ant.

JEZUZ GWELET BEV ADARRE

(Mzh 28, 18-20 ; Lk 24, 36-53 ; Yn 20, 11-17 ; 19-23)

9 Jezuz dasorc'het diouzh ar beure, en em ziskouezas da gentañ da Vari Vadelen m'en devoa skarzhet seizh diaoul diouti. 10 Houmañ a yeas da gemenn ar c'heloù-se d'ar re a oa bet gentañ hag a oa o tougen kañv hag o ouelañ. 11 Ar re-mañ o klevout e oa bev hag e oa bet gwelet ganti, ne gredjont ket. 12 Goude-se, en em ziskouezas dindan ur stumm all , da zaou anezho a oa gant o hent o vonet war ar maez : 13 ar re-mañ a zis -

8. Ne gredas ket ar maouezed monet da gaout an diskibion , nemet goude d'Hor Salver en emziskouez da Vari-Vadalen ha dezho . Ar gwerzadoù 9-10 ne gomzont nemet eus Mari Vadalen, evel pa vije bet hec'h-unan a gement he dije gwelet Jezuz dasorc'het, hag a vije aet da zegemenn ar c'heloù d'an Ebestel . Met diwar St Mazhe e welomp mat ne oa ket hec'h-unan-penn.

12. An diskouezadenn da ziskibion Emmaus ez eo . Sell ouzh Lk 24, 13-22.

troas da gentañ an dra-se d'ar re all; hogen n'o c'hredjont ket kennebeut.

14 Da ziwezhañ, en em ziskouezas d'an Unneg e-pad m'edont ouzh taol hag e rebechas dezho o diskredoni ha kaleted o c'halon, dre n'o devoa ket kredet d'ar re o devoa hen gwelet dasorc'het.

15 Neuze e lavaras dezho : " It dre ar bed-holl , ha prezegit an Aviel da bep krouadur. 16 An hini a gredo hag a vo badezet, a vo salvet; an hini na gredo ket, a vo kondaonet. 17 Setu ar burzhadoù a heulio ar re a gredo : em anv e kasint an diaouled kuit ; yezhoù nevez a gomzit ; 18 en naered e krogint, ha mar evont ur c'hontamm marvus bennak, ne raio droug ebet dezho ; war ar re glañv ec'h astennint o daouarn hag e vezint yac'haet ".

19 Hag an Aotroù Jezuz goude komz outo evel-se, a voe savet d'an neñv hag a yeas da azezañ en tu dehoù da Zoue. Evito avat mont a rejont da brezeg dre holl , gant an Aotroù o kenlabourat ganto hag o reiñ nerzh d'o c'homz dre ar bruzhadoù o heulie.

14. " Da ziwezhañ" ne dalv ket amañ da lavarout " d'an diwezhañ holl " araok ar Bignidigezh, met " da ziwezh an deiz-se, deiz an Dasorc'h ". St Mark a lavar : " e-pad m'edont ouzh taol ", moarvat edo an Ebestel o kemerout un tamm gant an diskibion distro eus Emmaüs, naon dezho goude o bale.

15. An alioù degaset amañ gant Sant Mark, n'int ket bet roet gant Jezuz en diskouezadenn da zeiz an Dasorc'h l'hopken. Met berraat a ra amañ kemennadurioù Hor Salver d'e ziskibion betek ar Bignidigezh.

